УКРАЇНСЬКИЙ ХРИСТИЯНСЬКИЙ ЧАСОПИС

МІСІОНАР

2010
ЛЮТИЙ
№2 (208)

«У Вифлеємі знайдемо нашу надію» – різдвяне послання папи Венедикта XVI

2010 – рік покликання до богопосвяченого життя. Проголошення Синоду УГКЦ

Чи врятує новий президент Україну? Актуальні нотатки

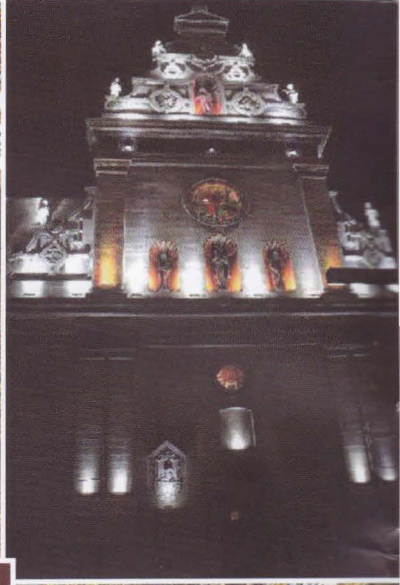

Церква св. Андрія Первозваного (м. Львів)

Деревнянська ▶ чудотворна ікони Матері Божої.

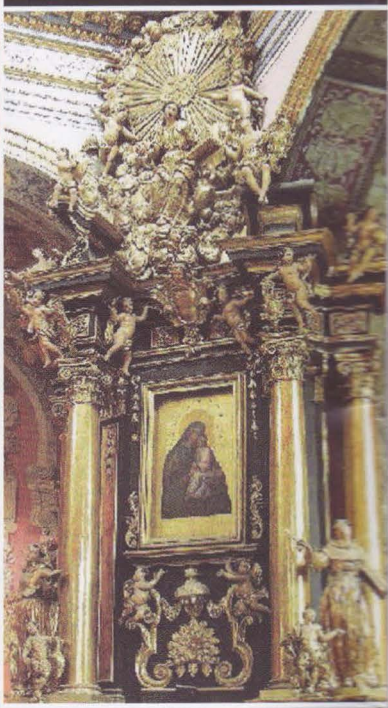

ЗМІСТ

СЛОВО РЕДАКТОРА 3

РІЗДВЯНЕ ПОСЛАННЯ ВСЕЛЕНСЬКОГО АРХИЄРЕЯ ВЕНЕДИКТА XVI 5

2010 – РІК ХРИСТИЯНСЬКОГО ПОКЛИКАННЯ 7

НАМІРИ АПОСТОЛЬСТВА МОЛИТВИ НА БЕРЕЗЕНЬ 11

ПОКРОВИТЕЛЬ НА БЕРЕЗЕНЬ: СВ. КЛАВДІЙ 12

ВЕЛИКОДНЯ ПРОЩА ДЛЯ ЧЛЕНІВ АПОСТОЛЬСТВА МОЛИТВИ 13

СИНОДАЛЬНЕ ПОСЛАННЯ з нагоди 20-ліття легалізації УГКЦ, 65-ліття з дня смерті Митрополита Андрея (Шептицького) та 25-ліття з дня смерті Патріарха Йосифа (Сліпого) 14

о. Діонісій ЗЕВЕДЮК, ЧСВВ
ПОСЛАННЯ АПОСТОЛА ПАВЛА ДО ФИЛИП'ЯН 16

СТРИЙСЬКІЙ ЄПАРХІЇ ПРИЗНАЧЕНО АПОСТОЛЬСЬКОГО АДМІНІСТРАТОРА 20

ІЄРЕЙСЬКІ СВЯЧЕННЯ У БУЧАЦЬКОМУ МОНАСТИРІ 20

ЧУДОТВОРНА ІКОНА МАТЕРІ БОЖОЇ у Львівському василіянському храмі св. Андрія (Україна) 23

Марія-Зоряна ГНІЗДОВСЬКА,
СВЯТО СВ. ВАСИЛІЯ ВЕЛИКОГО В ЛУЦЬКУ 24

Віктор ПОЛЄТКО
ЧИ ВРЯТУЄ НОВИЙ ПРЕЗИДЕНТ УКРАЇНУ? 24

о. Анастасій КАБАЛЬ,ЧСВВ
ПОКЛИКАННЯ ДО МОНАШОГО ЖИТТЯ – ОСОБЛИВИЙ БОЖИЙ ВИБІР 28

Ігор САВ'ЯК
«ЩОБ ВИТРИМАТИ В ПОКЛИКАННІ, ПОТРІБНА МОЛИТВА І РАДІСТЬ...» 30

Уляна СТЕЦІВ-ТИМЧУК,
ЗАПАЛИТИ ПАМ'ЯТІ СВІЧУ... 33

о. Йосафат КОВАЛЬ, ЧСВВ
РІЗДВЯНА ПРОЩА ДО РИМУ 34

Ігор СКЛЕНАР
«БОГ Є ЛЮБОВ, МАЙТЕ ВІДВАГУ ЖИТИ ДЛЯ ЛЮБОВІ...» 36

Іван КОБАСЯР
БОГОСЛОВСЬКА ОСНОВА МІСІЇ МИРЯН 38

Галина ГОРДАСЕВИЧ
НОЇВ КОВЧЕГ 41

Леся ШТИКАЛО
ЗАГАДКА ВІД «А» ДО «Я» 44

Валентина ВЗДУЛЬСЬКА
ГОРОБИНЕ РІЗДВО 45

Марта БОГДАНИЧ
ЗАГАДКА «9 ЛІТР» 50

о. Корнилій ЯРЕМАК, ЧСВВ
головний редактор

ЗНАКИ НЕБЕСНОГО ЦАРСТВА

Слава Ісусу Христу!

2010 рік проголошено в нашій Церкві Роком християнського покликання з особливим наголосом на покликанні до богопосвяченого життя. Чернецтво стало невід'ємною частиною Христової Церкви, а навіть квінтесенцією християнського змагання до євангельської досконалості. Очевидно, що Господь Бог кличе до монастиря не кожного свого учня, а тільки тих, кого Сам обирає для того, щоб вчинити їх свідками істини свого Слова. Св. Євангеліє від Матея зазначає, що «у воскресінні не женяться і не виходять заміж, а є як ангели на небі» (Мт 22,30). Тим Христос наголошує, що ангельське життя у Божому світі визначається свободою від зв'язків земного, родинного життя – всі люди постають однією великою Божою родиною, де немає значення, ким ти був на землі: чоловіком чи жінкою, здоровим чи хворим, вченим чи невченим, до якого народу належав… Все це, хоча важливе тут, на землі, для Божого Царства у вічності не має великого значення.

Кожна людина повинна постійно пам'ятати про це. Тому Христос у своїй Церкві являє осіб, які не тільки словом, а самим своїм життям стають свідками майбутнього в повноті Божого Царства у воскресінні! Монахи й монахині є свідками Небесного Царства для себе самих і для всіх людей, тому що за покликом Божим обрали ангельський спосіб життя, залишаючись у матеріальному тілі. Це життя сповнене багатьох небезпек і труднощів, які більшість людей не можуть збагнути. Але можуть такий спосіб життя оцінити й черпати з нього наснагу для власного життя і молитви, праці та жертви.

Саме тому св. Церква навчає, що всі християни без винятку, також священики та миряни, у сумлінні зобов'язані дбати про плекання нових покликань до чернечого життя. Це стосується насамперед проповідування та катехитичного навчання у парафіях. Кожний священик покли-

каний часто нагадувати вірним, як важливо наслідувати Христа і молитися в намірі розвитку монашества в нашій країні.

Самі миряни також повинні часто молитися за нові покликання до чернечого стану. Але, щоб це осягнути, насамперед повинні пройнятися духом уваги і послуху до навчання Церкви, щоб могти правильно розуміти сам смисл і глибинну суть монашого життя. Адже часто стається, що батьки шкодують своїх дітей, які вирішують присвятити своє життя Богу. Часто й оточення – родина, друзі, знайомі, співробітники, – намагаються відмовити їх від свого рішення, наводячи цілком фальшиві аргументи, що, мовляв, чернече життя є насправді втратою життєвих радощів і багатьох можливостей.

Також і молоді люди, які стоять на порозі вибору, мали б враховувати таку можливість – Господь може покликати їх на службу св. Євангелію. Насправді, не так важливо, яким шляхом піде людина у своєму житті – обере монаший постриг, чи подружню вірність, адже і в одному, й у другому стані люди можуть жити щасливо. Проте можуть також багато терпіти й досвідчувати труднощі та розчарування. Важливо відважитися, не заперечувати голосу Божого у серці й у власному сумлінні. Зробивши вибір, не жаліти про нього, а тільки з довір'ям до Божого Провидіння спокійно і впевнено крокувати обраним шляхом.

У лютому ми входимо у Великий піст. Це найкращий час для покаяння. Квапливість, в якій тепер живемо, часто не приносить нічого доброго, а тільки породжує нервові зриви, непевність і смуток. Піст не є приводом для смутку чи жалоби. Насправді цей час – святий, бо вчить нас проживати хвилини нашого життя в молитві та роздумах. Роздуми ж про Христові страждання відкривають нам смисл наших страждань і в цьому світлі ми можемо більш усвідомлено їх приймати і розуміти. Саме піст є мовби призупиненням шаленого життєвого бігу, щоб повернути нас у правдиву реальність, складовими якої є народження, терпіння, гріх, навернення, любов, смерть та багато іншого, на що мало звертаємо увагу поза задоволеннями наших пристрастей та здобуванням засобів для прожиття.

Лютий – час молитви. За себе, своє навернення і життя у Христовій благодаті, а також за Церкву, за покликання до чернецтва, яке є знаком поступу церковного життя і Божого благовоління до нашого народу. ■

МІСІОНАР
УКРАЇНСЬКИЙ ХРИСТИЯНСЬКИЙ ЧАСОПИС

Головний редактор:
о. Корнилій ЯРЕМАК, ЧСВВ
Відповідальний секретар:
Ігор Сав'як
Радакційна колегія:
о. Йосафат ХАЙМИК, ЧСВВ
о. Мелетій БАТІГ, ЧСВВ
о. Миколай МИКОСОВСЬКИЙ, ЧСВВ
Віра АРІВ
Літературне редагування:
Віра АРІВ
Коректура:
Ігор ЯРЕМКО
Дизайн та комп'ютерна верстка:
Олег ПЕЛЕНИЧКА
Фото:
Богдан ВИКСЮК

Заснований у 1897 році
Засновники – Отці Василіяни
Реєстраційне свідоцтво КВ № 5133 від 18.05.2001 р.
Часопис виходить раз у місяць

Передплатний індекс – 23959

Адреса редакції:
м. Львів, 79019, вул. Б. Хмельницького, 36
Святоонуфріївський монастир Отців Василіян
тел/факс: 272-46-94
URL: www.osbm.in.ua

Підписано до друку 28.01.2009 Формат 70x100 1/16. Друк офсетний.
Папір друк. № 1. Умов. друк. арк. 5,2. Умов. Фарбо-відб. 5,7.
Обл.-вид. арк. 5,0. Зам. Тираж 5500 прим.

ЦІНА ДОГОВІРНА

Віддруковано з готових діапозитивів
у Жовківській друкарні видавництва Отців Василіян
«Місіонер». 80300, Львівська обл., м. Жовква,
вул. Василіянська, 8

Передруки і переклади дозволені за поданням джерела. Редакція зберігає за собою право виправляти і скорочувати надіслані матеріали.

©Журнал «Місіонар», 2010

РІЗДВЯНЕ ПОСЛАННЯ ВСЕЛЕНСЬКОГО АРХИЄРЕЯ ВЕНЕДИКТА XVI

«Божа благодать з'явилася спасенна всім людям» (Тит. 2,11).

Дорогі брати й сестри, цими словами апостола Павла відновляю радісну вістку Христового Різдва: так, сьогодні «з'явилася всім людям благодать Бога, нашого Спасителя!»

З'явилася. Саме це святкує сьогодні Церква. Божа благодать, багата добротою та лагідністю, вже більше не схована, а «з'явилася», виявилася у тілі, показала своє обличчя. Де? У Вифлиємі. Коли? За правління Кесаря Августа, під час першого перепису населення, про який згадує також євангелист Лука. І хто ж є її об'явителем? Новонароджений, Син Діви Марії. У Ньому об'явилася благодать Бога, Спасителя нашого. Саме тому це Дитя зветься Jehoshua – Ісус, що означає «Бог спасає».

З'явилася Божа благодать: ось чому Різдво є святом світла. Не повного світла, яке огортає кожну річ у розпалі дня, але проблиску, який запалюється серед ночі і поширюється з однієї точки всесвіту: з Вифліємської яскині, де «побачило світло» Божественне Дитя. У дійсності, Сам Він є тим світлом, що поширюється, як це добре представляють численні зображення Різдва. Він є світлом, яке, з'являючись, розвіює туман, розсіває пітьму і дозволяє нам зрозуміти значення та цінність нашого життя та історії. Кожен вертеп є простим і красномовним запрошенням відкрити серце та розум на таємницю життя. Він є зустріччю з невмирущим Життям, Яке стало смертним у містичному дійстві Різдва; у сцені, яку можемо споглядати також і тут, на цій площі, як також у численних церквах та каплицях всього світу, і в кожному домі, де поклоняються імені Ісуса.

Божа благодать з'явилася всім людям. Так, Ісус, обличчя Бога, Який спасає, не показався лише небагатьом, лише декільком, але усім. Це правда, у скромній простій оселі у Вифліємі Його зустріли небагато людей, але Він прийшов до всіх: юдеїв і язичників, багатих і вбогих,

Святіший Отець Венедикт XVI.

близьких і далеких, віруючих і невіруючих… до всіх. Надприродна благодать, з Божого благовоління, призначена кожному сотворінню. Але необхідно, щоб людська істота прийняла її, промовила своє «так», як Марія, для того, щоб серце прояснилось променем цього божественного світла. Воплочене Слово тієї ночі прийняли Марія та Йосиф, які чекали на нього з любов'ю, та пастухи, які чували коло своїх отар (пор. Лк 2,1-20). Отже, маленька спільнота зібралася адорувати Дитя Ісуса; маленька

спільнота, яка представляє Церкву і всіх людей доброї волі. Також і сьогодні ті, хто на Нього чекає і хто Його шукає, зустрічаються з Богом, Який задля любові став нашим братом; усі ті, які мають серце, звернене до Нього, прагнуть пізнати Його обличчя і причиняються до приходу Його Царства. Сам Ісус у своїй проповіді скаже: це – убогі духом, засмучені, тихі, спрагнені справедливості, милосердні, чисті серцем, миротворці, переслідувані задля справедливості (пор. Мт 5,3-10). Вони пізнають в Ісусі обличчя Бога і відходять, як вифлиємські пастухи, з серцем, оновленим радістю Його любові.

Брати й сестри, що слухаєте мене, всім людям призначена вістка надії, яка становить осередок Різдвяного послання. Ісус народився для всіх і, як у Вифлиємі Марія піднесла Його пастухам, сьогодні Церква представляє Його всьому людству, щоб кожна людина, кожна обставина людського життя могла досвідчити силу спасенної благодаті Божої, лише вона може перемінити зло в добро, лише вона може змінити людське серце і вчинити його «оазою» миру.

Нехай відчують силу спасенної благодаті Божої численні народи, які ще досі живуть у темряві й у тіні смерті (пор. Лк 1,79). Нехай Божественне Вифлиємське Світло поширюється у Святій Землі, де здається, для ізраїльтян та палестинців знову затемнюється горизонт; нехай поширюється у Лівані, в Іраку і всюди на Близькому Сході. Нехай принесуть плоди зусилля тих, які не миряться зі злобною логікою протистояння та насильства і віддають перевагу шляхові діалогу й переговорів, щоб розв'язати напруження в окремих країнах та знайти справедливі та тривкі вирішення конфліктів, які завдають страждань цьому регіону. Цього Світла, яке перетворює і відновлює, прагнуть мешканці Зімбабве у Африці, протягом довгого часу стиснені у лещатах політичної та суспільної кризи, яка, на жаль, продовжує ускладнюватись, як також чоловіки та жінки Демократичної Республіки Конго, особливо у страждальному регіоні Ківу, Дарфуру, Судану і Сомалі, нескінченні страждання яких є трагічним наслідком відсутності стабільності та миру. Цього Світла, насамперед, очікують діти цих країн, і всіх держав, що переживають труднощі, щоб була відновлена надія на їхнє прийдешнє.

Усюди, де пригнічуються гідність і права людської особи; де егоїзми окремої особи чи групи переважають над спільним благом; де існує загроза звикнути до братовбивчої ненависті і експлуатації людини людиною; де внутрішні протистояння розділяють групи та народності і руйнують співжиття; де далі вражає тероризм; де не вистачає найнеобхіднішого для того, щоб вижити; де з побоюванням дивляться у майбутнє, яке стає щораз більш непевним, також і в країнах, що втішаються добробутом: нехай засіяє там Світло Різдва і заохотить всіх до особистого вкладу в дусі справжньої солідарності. Якщо кожен думатиме лише про власні інтереси, світ неодмінно прямуватиме до руїни.

Дорогі брати й сестри, сьогодні у цьому нашому світі, з його можливостями та слабостями, його прогресом та кризами, його сподіваннями та тривогами «з'явилася благодать Бога Спасителя» (пор. Тит 2,11). Сьогодні ясніє світло Ісуса Христа, Сина Всевишнього і Сина Діви Марії: «Бога від Бога, Світло від Світла, Бога істинного від Бога істинного. Він задля нас людей і нашого ради спасіння зійшов із небес». У сьогоднішній день, у кожному куточку землі, поклоняємося Йому, повитому пелюшками і покладеному в убогих яслах. Поклоняємося йому в тиші, в той час, коли Він, ще Дитя, здається, що говорить нам: Не бійтеся, «Я є Бог, і немає інших» (Іс 45,22). Прийдіть до мене, чоловіки та жінки, народи і нації, прийдіть до мене, не бійтеся: я прийшов, щоб принести Вам любов Отця, показати вам дорогу миру.

Отож, ідімо, браття! Поспішімо, як пастухи вифлиємської ночі. Бог вийшов нам назустріч і об'явив Своє обличчя, багате благодаттю та милосердям. Нехай Його прихід не буде для нас надаремним! Шукаймо Христа, дозвольмо, щоб нас привабило Його світло, яке розсіює з людського серця смуток і страх; з довір'ям наближаймося до Нього; покірно схилімося, щоб Йому поклонитись. Щасливого Різдва для усіх! ■

Української редакції Радіо Ватикану

ПРОГОЛОШЕННЯ ВІРНИМ УКРАЇНСЬКОЇ ГРЕКО-КАТОЛИЦЬКОЇ ЦЕРКВИ 2010 року Божого РОКОМ ХРИСТИЯНСЬКОГО ПОКЛИКАННЯ

з особливим наголосом на покликанні до богопосвяченого життя

Всесвітлішому та всечеснішому духовенству,
преподобним братам і сестрам у чернечому житті,
дорогим братам і сестрам у Христі – мирянам
Української Греко-Католицької Церкви

Дорогі у Христі!

Синод Єпископів Української Греко-Католицької Церкви на своєму останньому засіданні, яке відбулося у грудні 2009 року, постановив присвятити 2010 рік темі християнського покликання з особливим наголосом на покликанні до богопосвяченого життя. Це стало логічним продовженням тем попередніх років. Зокрема, 2008 рік був присвячений розглядові християнського покликання взагалі. Ми пояснювали вірним нашої Церкви, що кожна людина одержує від Господа покликання, певне завдання, яке має здійснити у своєму житті. Особливим чином це стосується людей, які втілені в Ісуса Христа, у святу Церкву через святе таїнство Хрещення. Відтак, у 2009 році, який щойно закінчився, ми звернули особливу увагу на одну частину вірних нашої Церкви – священиків. Їхнє покликання полягає у тому, щоб служити Божому людові, святій Церкві. Священнослужителі – це група осіб, яку можна легко описати за допомогою статистичних даних і докладно вивчити різні аспекти її життя.

Упродовж 2010 року хочемо звернути особливу увагу на інших членів святої Церкви, тих, кого називаємо монахами і монахинями, ченцями і черницями чи, взагалі, богопосвяченими особами. Це люди, які приймають особливий стан, складаючи обіти чи одержуючи схиму або добровільно гуртуючись для спільних зусиль присвятити себе Богові. Власне ця риса посвячення Богові є характеристикою тих членів святої Церкви, до яких хочемо особливо звернутися і про яких хочемо якнайбільше розповісти всім нашим вірним. Тут слід зазначити, що до цієї частини Церкви можуть належати і миряни.

Глава УГКЦ Любомир Гузар.

Наступного року заплановано звернути увагу на покликання мирян, які становлять переважну більшість Церкви, так би мовити, є властивим церковним тілом. Для цих людей характерні також особливі покликання, на які треба звернути увагу, і маємо намір це зробити. Як завдаток такого майбутнього плану вже готується послання про мирян і їхнє місце у Вселенській Церкві.

Як вже було згадано, у нашій мові є багато назв людей, які особливим чином посвятилися служінню Богові. Це, наприклад, монахи і мо-

нахині, ченці і черниці, іноки та інокині тощо. Останніми роками загальновживаною стала назва «богопосвячені особи». Відразу треба звернути увагу, що ця сучасна назва не є точною. Бо її можна застосувати не тільки до людей, що є монахами або ченцями, а й до поодиноких осіб, які бажають в особливий спосіб посвятити себе Богові. Можливо, більш зрозумілим для загалу було б називати їх «люди, які живуть за законом». Адже вони через якийсь публічний акт: схиму, обіт чи обітницю, складені перед компетентною церковною владою, – зобов'язуються укладати своє життя згідно з певним правилом, потвердженим і благословенним святою Церквою. Ці богопосвячені особи живуть у монастирях, чинах, згромадженнях, світських інститутах, товариствах мирян, згуртованих на зразок чернечого життя. Вони становлять групу людей, яку візуально можна розпізнати, часто навіть за їх особливим одягом.

Принагідно хочу нагадати, що у 2011 році відбудеться у Бразилії Патріарший Собор Української Греко-Католицької Церкви, присвячений богопосвяченому законному життю. У ньому візьмуть участь єпископи та представники духовенства, богопосвячених осіб і мирян. Отже, вся Церква через своїх делегатів застановлятиметься над проблемами, пов'язаними з цією групою людей. Ми сподіваємося, що цей Собор пожвавить життя наших богопосвячених членів Церкви. А своєрідною підготовкою до цього заходу буде слугувати цей 2010 рік, під час якого ми усі повинні краще зрозуміти суть їхнього стану та місце у святій Церкві.

Богопосвячених людей, які живуть за законом, можна розпізнати не тільки за їхнім одягом, а й за способом життя, навіть якщо вони гуртуються у світських інститутах. Хоча багато з них, як всі інші члени людської спільноти, крім ієромонахів, працюють у лікарнях, школах, дитячих садках чи будинках для людей похилого віку і повинні виконувати свої обов'язки професійно і сумлінно, однак для них характерні дві прикмети, які відрізняють їх від загалу працівників. Перша ознака – у їхньому житті велике місце посідає молитва, спільнотна та особиста, якій вони присвячують багато уваги і значну частину свого часу. А друга – богопосвячені люди живуть і працюють не поодиноко, а у спільнотах. Слід наголосити, що ця друга прикмета є дуже важлива, бо вона не тільки сприяє більш ефективній діяльності, а насамперед є засобом формування людського характеру. Ніщо так не удосконалює, не ушлях-хетнює особу, як співжиття з іншими людьми, бо кожній людині належить дати певне місце і прийняти її такою, якою вона є. Це велика школа духовного поступу.

Здавалося б, такий спосіб життя суттєво не відрізняється від родинного життя, бо добра родина і спільно молиться, і живе у спільноті. Насправді, хоча є багато аспектів родинного життя, які включені в життя монастирів і чернечих домів, проте між ними є велика різниця. Люди, які бажають посвятити себе Богові, які відчувають покликання бути членами монастиря, чину чи згромадження, приймають три євангельські ради: досмертну чистоту, добровільну убогість та досконалий послух – їх звичайно не знаходимо у подружньому чи родинному житті. По-перше, богопосвячені особи відмовляються від подружжя, не тому що воно недобре чи грішне, а тому що бажають цілковито посвятитися Богові, не приймаючи загального, природного способу спілкування між людьми. По-друге, вони зрікаються посілості і надмірного використання земних благ, стараючись вести скромний спосіб життя, вживаючи тільки те, що справді потрібне для існування і для здійснення свого специфічного заняття. Третьої прикмети не видно, так би мовити, неозброєним оком, але це дуже важливий аспект у житті богопосвяченої людини – вона відрікається від власної волі, вирішуючи жити згідно із правилом, а також піддаватися чинній волі іншої людини, свого настоятеля чи наставника. Цей аспект, можливо, найважче реалізувати, бо вільна воля – це інтимна і основна частина нашої людської природи. Намагаючись краще зрозуміти, хто є ці богопосвячені люди, які живуть і працюють серед нас, треба зважати на такі різні прикмети їхнього стану.

Упродовж року, який розпочинається, ми старатимемося не тільки пояснювати загалу наших вірних, що таке життя у монашому чи чернечому стані, а й заохочувати всіх богопосвячених

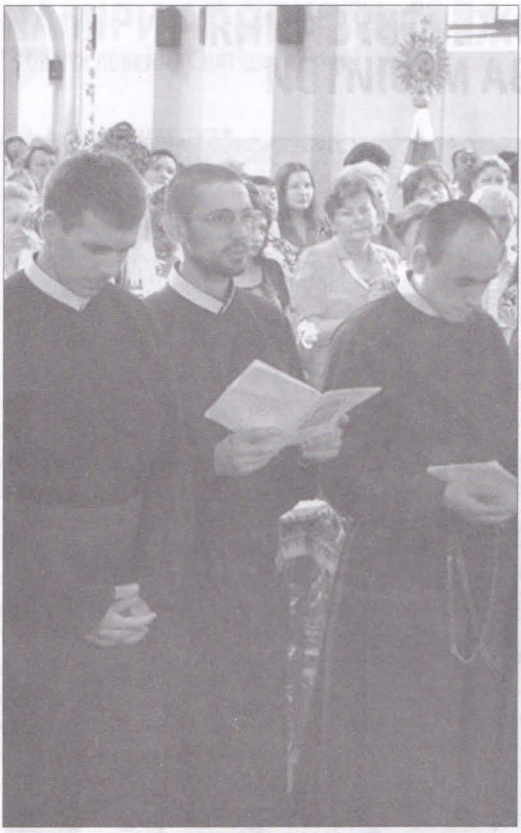

■ «Люди, які живуть за законом».

осіб більш інтенсивно працювати і виконувати своє покликання. Бо це покликання є великим даром для них і для всієї нашої Церкви.

Разом з тим ми, всі вірні нашої Церкви, повинні особливо подякувати Богові за те, що Він кличе з нашої спільноти чоловіків і жінок до такого богопосвяченого законного життя. Праця цих людей є дуже важливою для нашого народу, але ще більше важливою є їхня молитва, якою вони освячують свою працю. А працюючи, богопосвячені особи освячують свою спільноту, бо їхня робота є не тільки виконанням професійних обов'язків, а й виявом любові до ближнього. Це є та характерна риса, за яку ми повинні бути дуже вдячними тим членам нашої церковної спільноти.

Цього року важливо також звернути увагу на важливість Господнього запрошення чоловіків і жінок, вірних нашої Церкви, до богопосвяченого законного життя. Інколи ми цим легковажимо, не звертаємо уваги на таке покликання. Однак ще гірше, коли ми йому протидіємо. Це найчастіше трапляється з боку батьків чи інших членів родини, які протестують проти того, щоб хлопець чи дівчина вступили до богопосвяченої спільноти. Тому хочемо заохотити всю нашу спільноту підтримувати та розвивати ці покликання. Водночас запрошуємо душпастирів, щоб часто проповідували про красу богопосвяченого життя, щоб кожен, хто відчуває таке покликання, міг його здійснити, розраховуючи на підтримку інших членів церковної спільноти.

Підсумовуючи вищесказане, хочемо наголосити, що нашою метою упродовж цього року є за допомогою різних заходів і програм поглибити розуміння вірних нашої Церкви щодо суті монашого життя, а також заохотити тих, хто вже пішов шляхом богопосвяченого життя, з більшою ревністю ним жити. Щоб ці заходи і загалом цей рік були для нашої Церкви справді благословенними, розпоряджаємося, щоб під час Святої Літургії, у сугубій ектенії, додавати прохання: «Ще молимося за спільноти богопосвяченого життя: монастирі, чини, згромадження, світські інститути та за їхнє святе покликання». Без молитви цей рік не буде успішним. Тому, тільки-но почуєте це прохання, відповідайте на нього з глибини серця, щоб була для всіх нас велика із цього користь. Нехай милостивий Господь благословить нас своїми покликаннями, а ми, зі свого боку, вшануймо ці Божі дари і дякуймо Богові, випрошуймо у Нього, щоб ця сторінка із нашого церковного життя була якнайкраще записана у цьому 2010 році. ■

Благословення Господнє на вас!
Від імені Синоду Єпископів
Української Греко-Католицької Церкви

+ ЛЮБОМИР

Дано в Києві,
при Патріаршому соборі
Воскресіння Христового,
1 січня 2010 року

МОЛИТВА ЩОДЕННОГО ПОЖЕРТВУВАННЯ ДЛЯ ЧЛЕНІВ АПОСТОЛЬСТВА МОЛИТВИ

О, Божественне Серце Ісуса! У злуці з тим наміром, з яким Ти на землі віддавав славу Богові і тепер щоденно віддаєш у Пресвятій Тайні Євхаристії, жертвую Тобі через Непорочне Серце Пречистої Діви Марії усі свої молитви, справи, слова, думки й витривалість у терпіннях нинішнього дня у винагороду за всі зневаги, образи і кривди, завдані Тобі.

Жертвую їх особливо за Святішого Отця Папу Римського, за святу Церкву, за навернення грішників та в усіх намірах Апостольства молитви, призначених на цей місяць і на сьогоднішний день.

Пресвяті Серця Ісуса і Марії, спомагайте святу Церкву та Україну!

Святий Йосифе, Покровителю і Заступнику приятелів Ісусового Серця, моли Бога за нас!

Святий Архангеле Михаїле, св Миколаю, св. Володимире, св. Йосафате, Заступники України, моліть Бога за нас!

Ось Серце, що так полюбило нас...

НАМІРИ АПОСТОЛЬСТВА МОЛИТВИ НА ЛЮТИЙ

(З благословення Святішого Отця)

ЗАГАЛЬНИЙ: За всіх учених і діячів культури, щоб завдяки щирому пошуку істини вони змогли прийти до пізнання правдивого Бога.

МІСІЙНИЙ: Щоб Церква, усвідомлюючи свою місійну ідентичність, прагнула вірно наслідувати Христа й голосити Його Євангеліє всім народам.

МІСЦЕВИЙ: Щоб в Україні і в нашій Церкві настав мир і взаєморозуміння та щоб навернулися всі ті, які відпали від єдності з Католицькою Церквою.

НАМІРИ АПОСТОЛЬСТВА МОЛИТВИ НА БЕРЕЗЕНЬ

(З благословення Святішого Отця)

о. Йосафат ХАЙМИК, ЧСВВ

ЗАГАЛЬНИЙ: Щоб світова економіка управлялась відповідно до критеріїв справедливості й рівності, з урахуванням реальних потреб людей, особливо бідних верств населення.

Світова економіка або світове господарство – це сукупність національних господарств, об'єднаних міжнародним поділом праці та системою міжнародних економічних відносин. У світі завжди існували економічні зв'язки між різними племенами, народами і цілими країнами, але світова економіка в теперішньому розумінні цього слова сформувалась приблизно наприкінці XIX – на початку XX століть, коли різко зросла світова торгівля, спричинена розвитком техніки та комунікації. Таким чином, під впливом міжнародних економічних відносин сформувалися цілі системи поділу праці та обміну товарами між країнами, а навіть цілими континентами світу.

Це спричинило позитивне зрушення у перерозподілі державних інвестицій і зріст людського добробуту в світі, особливо через розвиток міжнародних валютно-фінансових і кредитних відносин. Внаслідок цього створилися мільйони робочих місць і відкрилися нові можливості до зближення між народами і цілими державами. Негативною стороною розвитку світової економіки була і залишається спокуса гонитви за наживою і збагаченням за рахунок бідніших верств населення, яким недоступні щоразу нові технології виробництва і комунікації. Тому заклик Святішого Отця молитися, щоб світова економіка управлялась відповідно до критеріїв справедливості і рівності, залишається надзвичайно актуальним, тим більше, коли світ поволі оговтується від минулорічної світової економічної кризи.

Молімося, дорогі в Христі, щоб економічно розвинуті країни в світі, які і є у великій мірі диригентами світової економіки, провадили міжнародні економічні відносини, враховуючи потреби людей, особливо тих найбідніших. ■

МІСІЙНИЙ: Щоб Церкви в Африці були знаком та знаряддям примирення і справедливості в кожному регіоні цього континенту.

Африка є другим за величиною після Євразії материком планети; площа з островами становить понад 30 млн. квадратних кілометрів, чисельність населення – понад 650 млн. осіб. Екватор розділяє континент на дві практично рівні частини, початковий меридіан також пролягає через Африку. Отже, вона водночас розташована у чотирьох півкулях планети – північній, південній, західній та східній. Територія Африки простяглася з півночі на південь на 8 тис. км, а із заходу на схід – на 7,5 тис. км.

Цей «червоний континент», як часто називають Африку, заселяють численні племена й народи, яким притаманні свої традиції та вірування. Християнство сюди прийшло разом з першими апостолами і за короткий час набрало своєї жвавості так, що північ Африки став одним з найбільших його осередків. Протягом століть Христове Євангеліє обійшло цілий африканський континент і, долаючи численні перешкоди, закорінилося у серцях мільйонів людей. Тепер можемо з певністю сказати, що Церква в Африці займає видиме місце серед інших віровизнань. На сьогодні християнство сповідують понад 150 млн. вірних. Серед них – понад 600 єпископів, понад 30 тис. священиків і близько 60 тис. богопосвячених осіб.

Однак, крім цієї статистики, є також невтішні дані про жертви збройних конфліктів, які завжди роздирали «червоний континент» планети, і хоча народжуваність тут вдвічі вища за середню народжуваність у світі, та, однак, смерть і в наш час збирає щораз більші плоди.

Отож, намір Святішого Отця, який він поручає Апостольству молитви в березні, є дуже актуальним, особливо в світлі його минулорічної апостольської подорожі до ряду африканських країн, де також віками не припиняється кровопролиття.

Християнам Африки особливо потрібна свідомість своєї місії між іншими народами континенту. Вона полягає в тому, щоб через щораз більше скріплення і поширення Христової віри Церква в Африці була для всіх прикладом примирення і справедливості, незважаючи на численні розбіжності і суперечки між людьми. Жертвуймо в цьому намірі свій час і молитви. ■

МІСЦЕВИЙ: Щоб на теренах «Великої України» поширювалася цивілізація віри, прощення та правдивої християнської любові, а також відновлювалася і укріплялася свята Католицька Церква.

Терміном «Велика Україна» окреслюють територію нашої держави, яку називають ще й Наддніпрянщиною, до якої входять центральні та східні терени України. Починаючи від 988 року, коли просторами древньої Русі переможно ширилося євангельське вчення, народи тогочасної могутньої держави поступово приймали світло Божого слова, яке сяє у Христі Ісусі, що всього через кілька століть докорінно змінило менталітет, культуру і духовність наших предків.

Варто зазначити, що Україна, яка розташована в серці християнської Європи, прийняла хрещення ще до того, коли відбувся в 1054 році розкол на західне і східне християнство. І навіть, як це сталося, ще довгі століття, як свідчить історія, церковні та державні достойники намагалися підтримувати відносини з католицькими державами Західної Європи і з самим Папою Римським. Таким чином, наша держава завжди виконувала місію поєднання між Сходом і Заходом, в тому числі, й у царині християнської віри. Це збагачувало наш народ, який, маючи східну душу, намагався мислити й поступати категоріями західної ментальності. Це ще більше підтверджує факт берестейського поєднання у 1596 році, коли церковні ієрархи для здійснення віднови, а властиво – порятунку християнства на Русі-Україні, звернулися до Папи, щоб відновити християнську єдність так, як це було протягом першого сторіччя нашої ери.

За відомих обставин, особливо протягом останніх двох століть, царській Росії, а пізніше й радянській владі, на теренах «Великої України» вдалося не тільки придушити католицькі тенденції нашого народу, але й взагалі у великій мірі знищити цивілізацію віри, прощення та правдивої християнської любові. Ця ситуація дещо змінилася з виходом нашої Церкви з підпілля. Від того часу аж дотепер УГКЦ щораз більше утверджується в Центрі й на Сході України, здобуваючи для неба нові душі.

Молімося, щоб процес відновлення й укріплення Католицької Церкви в нашій державі тривав і успішно розвивався. ■

■ ПОКРОВИТЕЛЬ НА ЛЮТИЙ

СВ. КЛАВДІЯ, 20 березня.

Свята Клавдія походила з Риму. Про неї згадує св. апостол Павло в другому посланні до Тимотея, коли передає йому привіт від інших християн, серед яких і від Клавдії. Тому можна припустити, що св. Клавдія була визначною постаттю серед перших християн. Часом її ототожнюють з жінкою згаданого в тому ж листі Прудента, а часом – з жінкою Понтія Пилата, яка, згідно апокрифічних даних, стала християнкою. Передання не зберегло до наших днів згадки про її стародавній культ між християнами, хоча деякі мартирологи, тобто описи з життя мучеників, призначають на її вшанування день 7 серпня.

Слід зазначити, що інші описи з життя святих говорять про однойменну мученицю, яка віддала своє життя біля 300 року, і призначають на її особливий культ день 20 березня,

тобто йдеться про покровительку, вибрану для Апостольства молитви на місяць березень. Маємо історичні дані ще й про іншу мученицю з турецького міста Анкари, що віддала своє життя за Христа в IV столітті. Життя святих також згадує про Клавдію з Генуї, що жила в XV столітті.

Для нас не важливо скрупульозно визначити особу мучениці та її достовірні дані, тобто котру саме вшановує Церква в день 20 березня. Скоріше всього, йдеться про мученицю з Туреччини. Найкращим способом вшанування цієї святої буде почитання всіх тих, які носили ім'я Клавдії, а особливо завершили своє життя в опінії святості, тим більше якщо віддали його за Христа як мученици. Взагалі ім'я Клавдія є латинського походження і означає «приязність і правдомовність». Саме ці риси слід наслідувати кожному з нас, щоб гідно вшанувати св. Клавдію. ■

ВЕЛИКОДНЯ ПРОЩА ДЛЯ ЧЛЕНІВ АПОСТОЛЬСТВА МОЛИТВИ ДО ВІДПУСТОВИХ МІСТ ПОЛЬЩІ

о. Йосафат ХАЙМИК, ЧСВВ
провідник Апостольства молитви

Апостольство молитви, діє та розвивається в багатьох країнах Європи. Окрім вузького обов'язку молитви приписаного у статуті, це товариство організовує численні побожні заходи – прощі, чування тощо. Важливо зміцнювати єдність між членами Апостольства Молитви та пізнавати досвід глибокого молитовного життя, яким живе Католицька Церква, не тільки в Україні, а й принаймні у наших сусідів. Саме тому провід Апостольства молитви прийняв рішення здійснити у великодньому часі прощу до відомих відпустових місць у сусідній Польщі – святилища Божого. Милосердя та святилища Матері Божої в Ченстохові, а також відвідати Національний Секретаріат Апостольства молитви в Польщі.

Запрошуємо членів Апостольства молитви відгукнутись на цю пропозицію. ■

У вартість входить: Проїзд по маршруту, проживання з сніданками, візова підтримка, медичне страхування.
Здача документів до 9 березня 2010 р.Б.

Додаткову інформацію
ви можете отримати за тел. (050) 43-66-303
За адресою вул. Б. Хмельницького, 36
редакція часопису «МІСІОНАР»

Середа, 14 КВІТНЯ

13.00 – Збір в монастирі святого Онуфрія у Львові
14.00 – Свята Літургія, благословення і виїзд.
21.00 – Приїзд до Ченстохови, ночівля

Четвер, 15 КВІТНЯ

8.00 – Свята Літургія. Час для молитви та ознайомлення з відпустовим центром у Ченстохові та містом.

П'ятниця, 16 КВІТНЯ

7.00 – Свята Літургія, відвідини Вадовіц і Кальварії Зебжидовскої, ночівля у Кракові

Субота, 17 КВІТНЯ

8.00 – Свята Літургія в українській Церкві святого Норберта у Кракові. Ознайомлення з містом – Маріацький костел, Вавель та ін., відвідини Національного Секретаріату Апостольства молитви в Польщі. Ввечері - оглядання вечірнього Кракова, ночівля.

Неділя, 18 КВІТНЯ

7.00 – Свята Літургія в Санктуарію Божого Милосердя, відвідини Перемишля.
18.00 – Орієнтовний час повернення до Львова

ВАРТІСТЬ ПАЛОМНИЦТВА: 135 €

Синод єпископів УГКЦ.

СИНОДАЛЬНЕ ПОСЛАННЯ

з нагоди 20-ліття легалізації УГКЦ, 65-ліття з дня смерті Митрополита Андрея (Шептицького) та 25-ліття з дня смерті Патріарха Йосифа (Сліпого)

Продовження.
Початок у ч. 1 за січень 2010 року.

У перспективі єдиного патріархату

«Ось нове творю все» (Одкр. 21, 5).

Кожна Церква звершує свою місію серед конкретного народу, в певному історичному часі та географічному просторі. Подібно як Ісус Христос, ставши людським дитям, «зростав мудрістю, літами і ласкою в Бога та в людей» (Лк. 2, 52), щоб осягнути вік зрілого мужа, так і св. Церква – Його Тіло – має різні етапи свого розвитку та ступені зрілості. Різні форми організаційної структури ми по-церковному називаємо єпархіями, митрополіями та патріархатами. Серед останніх особливою пошаною втішаються п'ять найдавніших патріархатів: Рима, Царгорода, Олександрії, Антіохії та Єрусалима (т. зв. Пентархія), які були встановлені Вселенськими Соборами в першому тисячолітті християнської історії. Упродовж другого тисячоліття патріаршої гідності, насамперед за підтримки відповідної державної влади, домоглися Московська, Сербська, Болгарська й Румунська Церкви.

Ідея патріархату Київської Церкви зродилася на початку XVII століття у дещо інших обставинах та мала свою унікальну специфіку, оскільки визрівала не з політичних мотивацій, а з насущних потреб церковного життя. Ця ідея, за задумом її видатних речників – Митрополитів Йосифа Велямина (Рутського) та Петра (Могили), – полягала насамперед у тому, щоб поєднати дві гілки колись єдиної українсько-білоруської Церкви, які внаслідок незгод щодо укладення Берестейської унії опинилися під різними юрисдикціями: Рима й Царгорода. Спільний патріархат мав би, за тодішнім висловом, не лише поєднати «Русь із Руссю», а й спричинити-

ся до відновлення єдності між християнським Сходом і Заходом, підтримуючи сопричастя з Першим і Другим Римами та допомагаючи їм подолати гіркі наслідки церковного розколу. На жаль, конфесійна упередженість тодішнього проводу великих Церков та фанатизм загалу не дозволили втілити в життя таку «універсальну унію», але її здатність стимулювати екуменічний діалог і сприяти церковному порозумінню й поєднанню в Україні не згасла з плином часу і не згубилася в глибині віків.

У XX столітті її палким промотором знову стає унійний Митрополит – Андрей (Шептицький), який, подібно до свого великого попередника Йосифа Велямина (Рутського), готовий був навіть зректися особистих амбіцій заради єдності Української Церкви та її поєднання з Вселенською Церквою, хоча саме йому уряд Української Народної Республіки у 1918 році пропонував патріарший титул. Згодом у своєму зверненні до православних співбратів з 1942 року слуга Божий писав:

«При відновленні Київської митрополії та при майбутньому, дасть Бог, піднесенні київського престолу до гідності патріархату, ми будемо канонічно підпорядковані тому патріархові, коли він визнає владу Вселенського Архиєрея.

Не тільки ми, греко-католики, не маємо ніякої волі старшувати і накидатися нашим братам, але навпаки, ми готові навіть з власною стратою їм підчинитися, так що й повна злука двох українських віроісповідань виглядала би так, що радше треба б говорити про підчинення греко-католиків під власть Київського Патріярха».

Але і цього разу плани поєднання і патріаршого довершення ієрархічної структури Української Церкви були брутально перервані насиллям безбожної комуністичної влади, яка не лише придушила спроби відновлення Української державності, а й піддала жорстоким переслідуванням і заборонам усяку релігійну діяльність, а УАПЦ й УГКЦ офіційно ліквідувала. Однак відразу після звільнення з ув'язнення тогочасний Митрополит Галицький Йосиф (Сліпий) порушив питання про визнання Києво-Галицького патріархату перед отцями Другого Ватиканського Собору, покликаючись на те, що:

Київські митрополити, хоч не носили патріаршого титулу, управляли Церквою наче патріархи, користуючись патріаршими правами по взору інших Східних Церков. Вони були свідомі, що патріархат Церкви – це видимий знак зрілості і самобутності помісної Церкви та могутній чинник в церковному і народному житті.

У 1975 році він же започаткував процес фактичного творення патріархату УГКЦ, який триває й досі.

Коли 1991 року постала незалежна Українська держава, свій рух до патріархату відновило й українське православ'я. Між православними Церквами немає однозгідності щодо способу досягнення патріаршого статусу: одні вибрали шлях самопроголошення його (як-от УАПЦ у 1991 році), інші віддають перевагу шляху через «дарування автокефалії». Натомість спільним є те, що усі спадкоємці історичної Київської Церкви в Україні визнають, що вона дозріла для досягнення патріаршого статусу. Практичне втілення патріархальної ідеї в обох – греко-католицькій і православній – гілках Київської Церкви виразно свідчить також про те, що ця ідея насправді має понадконфесійну природу. У цьому випадку навіть найменший успіх однієї з гілок водночас стає успіхом усіх, оскільки крок за кроком прокладає шлях до кінцевої мети – патріархату єдиного, сопричасного.

Останнє двадцятиліття засвідчило, що домогтися визнання патріархатів, проголошених нащадками Київської Церкви, не легко. Що в цій ситуації робити спадкоємцям святоволодимирового Хрещення в Україні: впадати в розпач? знеохочуватися? живити в серці образу на уявних винуватців?

Передусім цей виклик вимагає від нас і духовного гарту і євангельського смирення. Зокрема, ми, греко-католики, мусимо зрозуміти тих, для кого проголошений нашою Церквою патріархат видається порушенням освячених часом еклезіальних традицій, і невтомно переконувати їх, що це – воля її Божого народу упродовж уже чотирьох століть. Водночас ми покликані сповнити заповіт Патріарха Йосифа: «Ніколи не відмовляйтеся від Патріярхату

своєї Страдної Церкви, ви ж живі, існуючі її діти!» Це завдання передбачає, що ми мали б із розумінням, але при цьому й наполегливо переконувати світову християнську спільноту, що Києво-Галицький патріархат міг би стати «серцем» для західної та східної «легень» одного Тіла Церкви Христової, або, як про це писав Патріарх Йосиф, «[об'єднаний] Київський Патріярхат мав бути, і з певністю став би ним, рятунком церковної єдности у Вселенській Христовій Церкві і рятунком нашої української, церковної і національної єдности» (Заповіт).

Проте всього цього було би все-таки замало. Прислухаймося знову до голосів автора «Заповіт»:

Завершення [окремих помісних східних] Церков патріаршим вінцем було завжди овочем дозрілої християнської свідомості у Божому люді, у всіх його складових частинах, у свідомості духівництва і пастирів, причому свідомість мирян, отого духовного стада, довіреного їхньому пастирському служінню, зігравала неабияку ролю. Бо тільки дозріла свідомість своїх власних церковних і національних скарбів, своїх культурних та історичних надбань і цінностей, своїх трудів і жертв, що входили в скарбницю цілої Вселенської Христової Церкви, створювали тверду основу для Патріархату!

Іншими словами, великих наших цілей, зокрема патріархату, ми осягнемо не інакше, як працею над нашим духом, який повинен бути гідним цих великих завдань. Патріархат є для нашого Божого народу не самоціллю і не політично умотивованою метою. У ньому зосереджені питання не лише устрою Церкви, а й єдності її Божого народу та його святості. Тому не дивно, що в епіграф до цього розділу винесено відомий новозавітний вислів: «Ось нове творю все». До «творення нового» нас спонукають особливості нашої геополітичної та екуменічної ситуації, а головно – ті духовні виклики, які стоять перед нами. Отож, нашим завданням є не лише вимурувати «стіни» патріархату, а й наповнити їх живим вогнем нашої віри – і тоді наша патріарша «оселя» буде визнана у світі як благословенна Богом. Саме це й мали на увазі наші єпископи, звертаючись із Пастирським посланням «Про утвердження патріаршого устрою Української Греко-Католицької Церкви» (2004) до вірних:

«Патріарший статус Церкви – це не тільки декрет Синоду Єпископів, підтверджений визнанням Святішого Отця. Це передусім преображене життя Божого народу, який усвідомлює свої нові обов'язки та відповідальності. Завданням усієї Церкви є невтомно працювати над таким преображенням». ■

■ СВЯТЕ ПИСЬМО

ПОСЛАННЯ АПОСТОЛА ПАВЛА ДО ФИЛИП'ЯН

о. Діонісій ЗЕВЕДЮК,ЧСВВ

Продовження.
Початок у ч. 1 за січень 2010 року.

Зміст «Послання до филип'ян»

Чи може «Послання до филип'ян» бути для сучасного читача таким же промовистим, близьким та сповненим богословського змісту, як воно було для перших адресатів? З певністю так, але для цього необхідно зробити деякі зусилля, щоб, долаючи завісу століть, наблизитися до першоджерела, дійти до кращого розуміння думки апостола Павла у його листуванні з филип'янами. І це буде нашим завданням. У представленні думки апостола Павла приймемо такий порядок.

У вступній частині (Флп 1,1-11) необхідно виокремити заголовок (1,1-2), після якого Павло переходить до висловлення подяки Богові (1,3-8) і завінчує її молитвою (1,9-11).

У головній частині послання можна виділити чотири окремі теми:

1) новини і повчання (1,12-3,1); тут знаходимо розповідь Павла про його ситуацію, на-

станови спільноті у Филиппах з наголосом на витривання в єдності, вірність Євангелії, покірність, на зразок Ісуса Христа, слухняність, а також повідомлення про Тимотея і Епафродита;

2) заклик до обережності перед фальшивими вчителями (3,2-4,1);

3) заохочення до єдності та чеснотливого життя (4,2-9);

4) подяка за отриманий від филип'ян дар (4,10-20).

Завершується послання коротким прикінцевим вітанням і благословенням (4,21-23).

Заголовок

Заголовок послання є звичайний для тогочасних листів: його складають імена авторів, адресатів і короткі слова вітання. Хоч ім'я Тимотея є в заголовку, ціле послання має одного автора – Павла. Тимотей не є співавтором листа, але одним з тих, які перебували біля Павла під час його ув'язнення (2,19-23; 4,21). Проте саме Тимотей був із Павлом у Филиппах на початку заснування там християнської громади (Ді 16; 1 Сол 1,1; 2,1-2), Крім того, він має бути знову посланцем Павла до филип'ян (2,23).

Адресати послання – «усі святі у Христі Ісусі, що перебувають у Филиппах, з єпископами та дияконами» (1,1). Якщо прийняти час написання «Послання до филип'ян» на 56 рік по Р.Х. , то це перше виразне окреслення християн словом «святі» у Павлових листах. У наступних посланнях Павло також досить часто величає християн цим титулом (Рим 1,7; 8,27; 12,13; 15,25.26.31; 16,2.15; 1 Кор 1,2; 6,1; 7,14 та ін.).

Щодо згадки про єпископів та дияконів, треба вберегтися від анахронізму, тобто перенесення на давніші часи того, що стало нормою в пізніших. У наш час словом «єпископ» називаємо ієрарха помісної Церкви, а словом «диякон» – того, хто прийняв перший ступінь Святої Тайни священства, дияконат. Натомість по-грецьки слово «єпископ» означає того, кому доручено догляд, нагляд, провідника спільноти; а слово «диякон» – слугу, служителя, того, хто виконує окреслене служіння у громаді.

Чи вже у «Посланні до филип'ян» ці терміни означають тих, які прийняли через покладення рук апостолів Святу Тайну священства, – питання дискусійне, на яке немає однозначної відповіді. Відомо, однак, що вже в пізніших апостольських посланнях є виразна згадка про ступені церковної ієрархії (1 Тим 3,1-13; 4,14; 5,17-19.22; Тит 1,5-9; також Ді 20,17.28, де є виразно мова про свячення – поставлення у єпископи Святим Духом). Таким чином, можемо зробити висновок, що у громаді християн м. Филиппи був належний лад, а якщо слово «єпископ» і не означало тоді ще наступника апостолів, церковного ієрарха в сучасному розумінні, то набрало цього значення досить швидко. Вистачить згадати, що св. Ігнатій з Антіохії, єпископ-мученик, який був страчений близько 107 року, однозначно вказує у своїх листах на особливу гідність єпископа в Церкві, як також на статус пресвітерів і дияконів.

Подяка і молитва

Як і інші свої послання (наприклад, Рим 1,8; 1 Кор 1,4; Кол 1,3; 1 Сол 1,2), Павло розпочинає з висловлення подяки (1,3-8). Цю подяку Богові за участь филип'ян у поширенні Євангелія він завершує молитвою за своїх адресатів (1,9-11).

Вже у висловленні подяки Богові Павло заповідає теми, які знайдуть подальший розвиток у його посланні. Він говорить про молитву з радістю (1,4), про необхідність бути витривалими в добрих вчинках аж «до дня Ісуса Христа» (1,5), про свої глибокі почуття любові і прихильності до християн у Филиппах (1,4.7-8). Також Павло згадує про перебування у кайданах (1,7), висловлює свою певність щодо витривалості филип'ян у чиненні добра (1,5) і двічі говорить про проповідь Євангелія (1,5.7).

Молитва, якою Павло доповнює слова подяки, висловлює його прагнення, до яких він знову повернеться в листі: про щораз більше зростання любові, зрілість у пізнанні і всякому досвіді, збагачення плодами праведності (1,9-11).

Головна частина послання

Навіть у «Посланні до филип'ян», яке Павло пише з глибоких особистих спонук, а не лише як апостол Ісуса Христа і проповідник Євангелія, виявляється його мистецтво оратора і письменника. Хоч хід думок Павла у посланні міг бути зумовлений необхідністю представити свою ситуацію (1,12-20; 2,19-30), бажанням висловити филип'янам подяку (4,10-20), прагненням зміцнити їх у вірі та єдності (2,1-18) чи застерегти від можливих небезпек і впливу фальшивих вчителів (3,2.18-19), автор не перестає дбати про те, що, на його думку, найважливіше: проповідь Євангелія. Слово «Євангеліє» присутнє у різних частинах послання (1,5.7.12.16.27; 2,22; 4,3.15), і ця тема, як також неустанний, багато разів повторюваний заклик до радості (дієслова «радіти»: 1,18; 2,17.18.28; 3,1; 4,4.10; і «радіти разом з»: 2,17.18; а також іменник «радість»: 1,4.25; 2,2.29; 4,1), – проходять червоною ниткою через усе послання. Також часто повторюється думка про Павлову готовість прийняти, якщо потрібно, навіть смерть за Христа.

1. *Новини і повчання (1,12-3,1)*

Заповідь головної теми цієї частини «Послання до филип'ян» знаходимо відразу на початку: «Бажаю, брати і сестри , щоб ви знали, що те, що мені сталося, вийшло більше на користь Євангелія» (1,12). Навіть якщо таке представлення справи походить з бажання Павла зберегти филип'ян від песимізму і страху перед можливими переслідуваннями за віру, воно виявляє не тільке щире переконання Павла, але і справжній стан справ, який виявляється у подальшій Павловій розповіді (1,13-14) та, зокрема, в його заклику до радості.

а. Розповідь Павла про себе (1,12-29)

Ствердження (Флп 1,12) зовсім не є очевидне саме з себе і потребує якогось пояснення. Ще б пак, яким чином ув'язнення (а саме про нього мова: 1,7.13.14.17!) може бути благом? Чи не є воно запереченням всього і радше загрозою, ніж новою можливістю? Тому в подальших словах Павло, описуючи свої обставини, дає ключ до зрозуміння, чому його кайдани вийшли на користь проповіді Євангелія.

Звістка про ув'язнення Павла стала загальновідомою і багатьом додала сміливості: вони «ще більш набрали відваги безстрашно проголошувати слово Боже» (1,14). Павло знає, що не всі проповідують Євангеліє Христове щиро, з любові, деякі більше зі заздрощів, нещиро. Але апостол і цим задоволений: «Чи то сповидно, чи по правді, Христос проповідується, і я тому радий і буду радіти» (1,18).

Яка ж причина Павлової радості? Він переконаний, що його страждання вийде йому на спасіння, і говорить про це: «Я цілком певний, що нині, як і завжди, Христос буде звеличений у моїм тілі, чи то моїм життям, чи смертю» (1,20). Апостол не чарує себе ілюзіями: його свідчення правди про Христа, через яке він був ув'язнений, може стати причиною його страти. Але Павло не боїться цього: «Для мене бо життя – Христос, а смерть – прибуток» (1,21), – заявляє він. Свідомий того, що і так, як кожна людина, має померти, Павло розмірковує над значенням життя і смерті. Але його висновки невіддільні від правди про Христа: «Хотілося б мені померти, щоб із Христом бути, бо так багато краще» (1,23). Адже у Христі Бог об'являє надію спасіння для людини, яка в Нього вірує. Павло ж не тільки вірує, але живе повсякчасно цією вірою і її проповідує. І розуміє, що ще, мабуть, не час, ще має «зостатися в тілі» (1,24), бо це вийде на більше добро Церкві, на її розвиток і радість у вірі (1,25).

І все-таки Павло свідомий того, що, можливо, не зустрінеться уже з филип'янами. Тому закликає їх «поводитися достойно Євангелія Христового», незважаючи на те, чи далеко він, чи близько, стояти «твердо в однім дусі, змагаючись однодушно за євангельську віру», не боячись противників (1,27-28; пор. 2,12). Намагаючись зміцнити филип'ян, Павло нагадує їм, що страждання за віру – це великий привілей, і запевняє: «Вам дана ласка Христа не тільки вірувати в Нього, але за Нього також і страждати» (1,29).

б. Настанови спільноті у Филиппах (1,1-18)

Свідомий того, що може вже і не зустрітися з филип'янами особисто (2,17), Павло хоче передати їм те все цінне, що може зміцнити їх як спільноту, тож закликає филип'ян до осмислення змісту віри і до перебування в однодумності. Такі окреслення як: «Думайте те саме», «будьте згідливі» (2,2), «плекайте ті самі думки в собі» (2,5), – є закликами до тверезого і виваженого мислення, до розсудливості (у всіх цих випадках, як також у Флп 1,7; 3,15.19; 4,2.10, вжите дієслово «фронеін» – з грецької «думати, мати на думці»).

Апостол закликає филип'ян до єдності та взаємної пошани і рекомендує поставу покірності та безкорисливості: «Думайте те саме, майте любов ту саму, будьте однодушні, згідливі. Не робіть нічого під впливом суперечки, чи з марної слави, але вважаючи в покорі один одного за більшого від себе, майте на увазі користь не власну, а радше інших» (2,2-4).

За найвищий зразок Павло ставить приклад Ісуса Христа, бо Він, «існуючи в Божій природі,.. применшив Себе самого, прийнявши вигляд слуги, ставши подібним до людини», більше того, «понизив Себе, ставши слухняним аж до смерті, смерті ж – хресної» (2,6-8). Таке приниження Сина Божого дало можливість Богові вивищити людську природу, яку Син прийняв у воплоченні і тому отримав людське ім'я Ісус: «Бог Його вивищив і дав Йому ім'я, що понад усяке ім'я, щоб перед іменем Ісуса всяке коліно приклонилося на небі, на землі й під землею, і щоб усякий язик визнав, що Ісус Христос є Господь на славу Бога Отця» (2,9-11). Цей гімн, який відзначається ритмічною будовою, Павло, імовірно, запозичив з Літургії ранньої Церкви. Можливо, филип'яни знають його, а, можливо, Павло вперше подає його їм як вдале окреслення таїнств Христового воплочення й відкуплення.

Хоч сам гімн є христологічний (окреслює таїнство Христа), Павло наводить його у сотеріологічному контексті: як можна стати учасниками спасіння, до якого всі покликані у Христі. Апостол заохочує филип'ян до слухняності, на зразок Божого Сина, та до праці над особистим спасінням в острасі і трепеті: «Усе робіть без нарікання і мудрування, щоб ви були бездоганні й щирі, непорочні діти Божі серед лукавого й розбещеного роду, серед якого сяєте, немов світила у світі» (2,14-15). Які близькі ці слова апостола до Ісусових слів з Нагірної проповіді (Мт 5,14-16)! Тому Павло по праву вважає християн у Филиппах своєю «похвалою в день Христа» (2,16).

Павло радіє і закликає до радості филип'ян, хоч сам свідомий, що може втратити життя: «Навіть коли мушу пролити мою кров на жертву й офіру за вашу віру, я радуюсь і веселюся разом з усіма вами. Та й ви також радуйтеся і веселіться зо мною» (2,17-18).

в. Про Тимотея й Епафродита (2,19-3,1)

Повідомляючи про свої наміри вислати Тимотея до филип'ян та передаючи своє послання через Епафродита, Павло водночас дає дуже позитивну характеристику їх обидвох. На відміну від тих багатьох, що «шукають чогось власного, а не Христа Ісуса», апостол Тимотей цілковито відданий справі Євангелія, допомагав Павлові, неначе син батькові. Самі филип'яни знають його випробувану чесність і щиру дбайливість про них. Тимотей має прибути до Филиппів, щоб потім, повернувшись, розповісти Павлові про стан християнської громади у цьому місті.

Можливо, обіцянка вислати Тимотея до Филиппів була способом оправдання Павла перед филип'янами у тому, чому апостол чекав, аж поки Епафродит, який приніс йому дар від филип'ян, видужає, і чому свого листа передав аж через нього, а не через когось зі своїх співпрацівників швидше. Хоч Павло і справді хотів вислати Тимотея в Македонію, що з часом і здійснив (Ді 19,22). Мабуть, хвороба Епафродита тривала якийсь довший час, бо звістка про неї уже стала відома филип'янам. Павло дуже позитивно характеризує Епафродита і закликає своїх адресатів мати таких, як він, у пошані.

Закінчує цю частину послання Павло закликом до радості у Господі (3,1). ■

Закінчення у наступному числі

ДЛЯ СТРИЙСЬКОЇ ЄПАРХІЇ ПРИЗНАЧЕНО АПОСТОЛЬСЬКОГО АДМІНІСТРАТОРА AD NUTUM SANCTAE SEDIS

20 січня 2010 року Святіший Отець Венедикт XVI поблагословив рішення Синоду єпископів Української Греко-Католицької Церкви про те, що за станом здоров'я владика Юліан Ґбур не може виконувати обов'язки правлячого єпископа. Тому єпископа-помічника Стрийської єпархії Тараса Сеньківа іменовано Апостольським адміністратором ad nutum Sanctae Sedis (на розсуд Апостольської Столиці).

Це означає, що управління Стрийською єпархією повністю передано Апостольському адміністратору, однак владика Юліан Ґбур зберігає титул єпарха Стрийського. Владика Юліян, якому у грудні цього року виповниться 68 років, очолює Стрийську єпархію УГКЦ від моменту її створення у 2000 році. Він працював над створенням її організаційних структур та розвитком душпастирської діяльності. Стрийська єпархія розташована у західній частині Львівської області і включає п'ять районів – Стрийський, Городоцький, Миколаївський, Жидачівський та Перемишлянський.. Душпастирська діяльність здійснюється у понад 330 парафіях, розподілених у 16 деканатах. ■

За матеріалами Радіо Ватикан

■ Апостольський адміністратор владика Тарас Сеньків.

■ З ЖИТТЯ ВАСИЛІЯНСЬКОГО ЧИНУ

ІЄРЕЙСЬКІ СВЯЧЕННЯ У БУЧАЦЬКОМУ МОНАСТИРІ

о. Діонисій ЗАВЕДЮК, ЧСВВ

У неділю, 27 грудня 2009 року в храмі Бучацького монастиря Чесного Хреста Господнього, з благословення Апостольського адміністратора Бучацької єпархії о. Дмитра Григорака, ЧСВВ, відбулися ієрейські свячення трьох ченців Василіян: Йосафата Вороцянки, Андрія Драгана та Вінкентія Слободяна.

Урочисту св. Літургію очолив преосвященний владика Софрон Мудрий, ЧСВВ з Івано-Франківська.

З ним співслужили священики Василіяни о. Павло Райчинець, Протоігумен Провінції св. Миколая в Україні, о. Роберт Лисейко, ректор ВІФБС, о. Макарій Солюк, настоятель Бучацького монастиря, а також настоятелі і представники інших василіянських монастирів – з Івано-Франківська, Гошева, Львова, Жовкви, Луцька,

Малого Березного, Лаврова. У Божественній Літургії взяли також участь численні монахи, монахині, родичі й знайомі кандидатів до священства та парафіяни церкви Чесного Хреста Господнього.

У проповіді, на основі читання про зустріч Ісуса Христа з десятьма прокаженими, з яких тільки один повернувся з подякою, владика Софрон звернув увагу на гідність священика. Старозавітні священики не лікували, мали тільки обов'язок тих, які одужали, знову приєднати до громади. Зцілив же тих десятьох прокажених Ісус Христос. Страшною хворобою є проказа, набагато ж страшнішим є гріх людини, бо він не тільки тілові наносить шкоду, а нищить безсмертну душу. Ісус Христос, Син Божий, який став людиною, хоче вилікувати людство від гріха. Щоб бути якнайближче до людини, Він установив у Церкві святі Тайни, беручи участь в яких християни отримують силу для боротьби з гріхом. Відпоручниками Ісуса Христа є священики, які отримали владу здійснювати святі Тайни, зокрема приносити безкровну Євхаристійну Жертву, відпускати в Божому імені гріхи людей. Велика це гідність, велика й відповідальність.

Під час ієрейських свячень ректор о. Роберт Лисейко, делегат Протоігумена Провінції Найсвятішого Спасителя о. Йоанікія Чверенчука, привів дияконів Вінкентія, Андрія та Йосафата до престолу. Привітавшись з владикою та тричі поцілувавши чотири кути престолу, вони склали визнання віри і присягу, поклавши руку на Євангеліє. Опісля стали навколішки перед самим престолом, владика Софрон прочитав молитви ієрейських свячень. Вся церковна громада молилася, «щоб зійшла на них благодать Святого Духа», і щоб вони були добрими священиками на зразок Ісуса Христа. Опісля новоієреї, під гучний спів священиків і вірних «аксіос» (з грецької – «достойний»), були облечені у священичі ризи: епітрахиль, пояс, нарукавники та фелон і стали до престолу та з усіма священиками відправляли Божественну Літургію. На закінчення Служби Божої хор заспівав «многая літа» Папі Венедикту XVI, Блаженнішо-

му Любомиру, єпископам, священикам, зокрема новоєпископам та всім вірним.

Дякуючи владиці Софрону, о. Роберт Лисейко побажав йому міцного здоров'я і Божої опіки, щоб ще довго міг служити як архиєрей Христовій Церкві. Також відзначив, що цей рік був дуже плідним на священичі свячення для обидвох Провінцій Василіянського Чину в Україні. Настоятель монастиря о. Макарій Солюк привітав новопресвітерів, парафіян і численних гостей з цим торжеством і подякував владиці Софрону і священикам, які прибули в цей день до Бучача. Від нововисвячених ієреїв до присутніх звернувся о. Вінкентій Слободян, який подякував Богові за дар життя і покликання, Василіянському Чинові за монаше і священиче виховання, владиці Софрону за уділення свячень, батькам за любов і турботу, друзям, знайомим та всім вірним – за підтримку і молитви. ■

Новоієрей Йосафат Іван Вороцянка народився 4 липня 1984 року в с. Суховоля Городоцького району Львівської області. У 1990-2001 роках навчався в Суховольській загальноосвітній школі. У листопаді 2001 р. вступив до Василіянського Чину св. Йосафата, новіціят провів у Крехівському монастирі і там склав перші чернечі обіти у серпні 2003 р. У 2003-2009 роках навчався у Василіянському інституті філософсько-богословських студій ім. Й. В. Рутського (Львів-Брюховичі). Довічну професію склав у Гошеві 12 липня 2009 р., а 26 липня 2009 р. прийняв дияконські свячення в Івано-Франківську з рук Єпископа Софрона Мудрого, ЧСВВ. ■

Новоієрей Андрій Василь Драган народився 9 травня 1984 року в с. Крехові Жовківського району на Львівщині. У 1990-1999 роках навчався в Крехівській загальноосвітній школі, а в 1999 р. вступив до історико-філософського ліцею (тепер Колегіуму) ім. св. Йосафата при Бучацькому монастирі. У вересні 2001 р. вступив на кандидатуру до Крехівського василіянського монастиря св. Миколая і там, після закінчення новіціяту, склав перші чернечі обіти у серпні 2003 р. У 2003-2009 роках навчався у Василіянському інституті філософсько-богословських студій ім. Й. В. Рутського. Довічну професію склав у Гошеві 12 липня 2009 р., а 26 липня 2009 р. прийняв дияконські свячення. ■

Новоієрей Вінкентій Василь Слободян народився 18 січня 1979 року в с. Жуків Тлумацького району на Івано-Франківщині. У 1986-1988 роках навчався в загальноосвітній школі. У 1994-1996 роках вступив до василіянського ліцею у Червонограді Львівської області. У серпні 1996 року вступив до Василіянського Чину, кандидатуру розпочав у монастирі у м. Кула в Сербії. По кількох місяцях був переведений до Малоберезнянського монастиря на Закарпатті, де закінчив новіціят й у серпні 1998 р. склав перші чернечі обіти. У 1999-2001 роках виконував служіння у Золочівському монастирі. У 2001 році розпочав навчання у Вищій духовній семінарії в м. Перемишлі (Польща), яке завершив у 2007 р., здобувши ступінь магістра богослов'я. Вічні обіти склав 5 липня 2003 р. у церкві свв. Ольги і Єлизавети у Львові. У 2007 р. повернувся на Україну і отримав призначення до Гошівського монастиря, в якому 16 листопада 2008 р. прийняв дияконські свячення з рук владики Софрона Мудрого. ■

ЧУДОТВОРНА ІКОНА МАТЕРІ БОЖОЇ У ЛЬВІВСЬКОМУ ВАСИЛІЯНСЬКОМУ ХРАМІ СВ. АНДРІЯ (Україна)

Історія Деревнянської чудотворної ікони Матері Божої бере свій початок із с. Деревня на Жовківщині у 1786 році. Одне бездітне подружжя з цього села довший час молилося перед іконою Богородиці, аби Господь благословив його потомством. І сталося чудо. Жінка у віці 42 років народила хлопчика, але немовля було незрячим. Та батьки не зневірилися у Божому милосерді і п'ять літ побожне подружжя ревно благало в молитвах Пресвяту Богородицю зору для своєї єдиної дитини, відмовляючи щоденні вервички біля її ікони. На празник Успіння Божої Матері мати розповідала незрячому синові, якою доброю є Пресвята Діва Марія, з надією вдивляючись в її ікону. Аж тут дитя радісно вигукнуло: «Яка гарна Мати Божа!». Сталося чудо: хлопчина прозрів. Втішені чудесним зціленням своєї дитини, батьки вирішили, що не мають вони права тримати цю чудотворну ікону Божої Матері вдома, тож передали її до чернечої обителі отців Василіян у Жовкві. Тоді ж, в знак вдячності за ласки, отримані при цій іконі Матері Божої, вони власним коштом справили дерев'яні шати для цієї ікони.

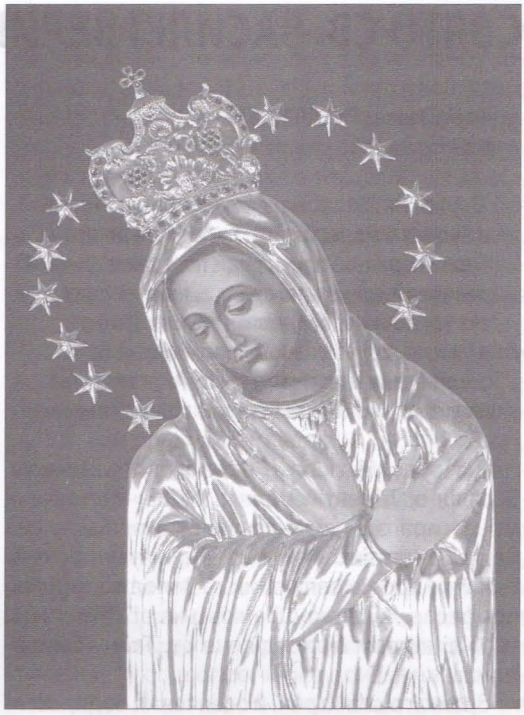

■ Деревнянська чудотворна ікона Матері Божої.

У 1948 році на празник Благовіщення цю чудотворну ікону стараннямченця Василіянина Антонія Масюка було перевезено до Крехова із Жовківського монастиря, який був ліквідований, як і інші василіянські монастирі, радянською владою. Саме йому, за Божим Провидінням, судилося врятувати цю ікону Пресвятої Діви Марії з вогню, коли після закриття Крехівської чернечої обителі місцеві атеїсти в день Успіння Пресвятої Богородиці палили на вогнищі ікони та різні церковні речі. З цього часу о. Антоній не розлучається з цією чудотворною іконою Матері Божої, щоденно молячись перед нею. Власне, завдяки його молитвам до Пресвятої Богородиці перед іконою, благодать Божа зійшла в день Благовіщення на невиліковно хвору дівчину, дитину місцевого атеїста, яка отримала чудесне зцілення. Довго чудотворна ікона перебувала в підпільному монастирі отців Василіян у с. Малехові біля Львова. 18 січня 1990 року її було встановлено у відновленому монастирському храмі св. Онуфрія, а 12 грудня цього ж року урочисто перенесено до василіянського храму св. Андрія у Львові, де вона перебуває і зараз.

27 червня 2001 року Деревнянську чудотворну ікону Матері Божої коронував Святіший Отець Іван Павло II під час Божественної Літургії у Львові. ■

Адреса:
Храм св. Андрія
пл. Соборна, 3 А
79 000 м. Львів
тел.: (0322) 72-89-05

СВЯТО СВ. ВАСИЛІЯ ВЕЛИКОГО В ЛУЦЬКУ

Марія-Зоряна ГНІЗДОВСЬКА,
ревнителька Апостольства молитви, м. Львів

13-14 січня 2010 р. мені пощастило побувати в Луцьку в монастирі св. Василія Великого. Серце переповнилося радістю, коли побачила величний храм і пригадала, в яких умовах тут усе починалося, коли 1 грудня 1994 р. в маленькому залізному приміщенні ми створювали молитовну групу Апостольства молитви, якої я була першою ревнителькою.

В середу, 13 січня, в навечір'я празника св. Василія о. Терентій Цапчук, ЧСВВ, настоятель монастиря, з іншими священиками відслужив Вечірню з литією. Реколекційну науку про святі Тайни провів священик о. Володимир Лось, професор з Івано-Франківська. Потім після сповіді вірним було уділено св. Тайну Оливопомазання.

Зранку, після Утрені й освячення води, хлопці й дівчата з товариства «Українська Молодь – Христові» у вишиванках, хлібом і сіллю зустрічали двох владик: єпископа Йосафата Говеру, екзарха Луцького УГКЦ, і римо-католицького єпископа Маркіяна Трофим'яка. Урочиста архиєрейська Божественна Літургія, яка стала центральною частиною відпустових святкувань, зібрала численне духовенство, яке прибуло з інших василіянських і римо-католицьких монастирів України, а також священиків інших конфесій. Проповіді виголосили єпископ Йосафат Говера та єпископ Маркіян Трофим'як. По завершенні Божественної Літургії зі словами подяки до єпископів та до всіх парафіян і гостей звернувся настоятель Луцької обителі о. Терентій Цапчук, ЧСВВ.

Опісля діти молодіжного товариства «Диво» показали чудовий вертеп. На закінчення всі прийняли мирування й окроплення святою водою і, сповнені радісних почувань, зміцнені Божою благодаттю, розходилися по своїх домівках, вітаючи один одного зі святом та несучи дух радості і миру. ■

■ ЦЕРКВА ТА СУСПІЛЬСТВО

ОСНОВНІ ПРИЧИНИ І ФАКТОРИ СУЧАСНОЇ КРИЗИ: ПОГЛЯД ЗБЛИЗЬКА

або чи врятує новий президент Україну?

Віктор ПОЛЄТКО

Вже з самого початку 2010-й рік знаменувався черговим спалахом суспільної активності. Після святкувань Нового року та Різдва українці знову з головою поринули в політичні баталії. Передвиборчі програми, результати соціологічних опитувань за різними версіями, моделі розвитку країни, взаємна критика кандидатів аж до відвертого обливання брудом всіма можливими методами з допомогою засобів масової інформації – ось перелік основних тем довгих і емоційних розмов за святковими столами чи не більшості українців, який можна далі продовжувати в тому ж дусі. Загалом, все як завжди. Проте, цьогорічний перед- і післявиборчий процес все ж таки набув своєї специфіки і «неповторності». В першу чергу це пов'язано з глибокою кризою, яка має немало вимірів, має також свої причини, прояви та наслідки.

Останнім часом слово «криза» набрало нечуваної раніше популярності. Воно активно застосовується для означення несприятливих процесів і явищ в економічних системах країн західноєвропейського, північноамериканського й азійського просторів. Також «криза»

вживається щодо коливань на міжнародному валютному ринку і, в результаті, нестабільності національної валюти; а також щодо політичної ситуації в Україні. Останнє питання хотілося б розглянути детальніше.

Виглядає, що головною причиною т. зв. вітчизняної політичної кризи є *серйозне розчарування в ідеалах,* що голосно маніфестувалися п'ять років тому. І справді, більшість обіцянок так і залишилися обіцянками, рівно як і більшість перспектив не реалізувалися. Звичайно, є певні зміни, які, щоправда, не дуже помітні «неозброєним» оком, особливо зважаючи на вже згадані економічні нестабільні явища. З іншого боку, як би там не було, заперечити загальне зростання рівня життя населення України за останні роки, принаймні на статистичному рівні буде дуже складно. Напрошується цілком логічне питання: *чому ж тоді всебічне незадоволення суспільних мас продовжує зростати?* Відповідь тут не може бути однозначною і вона стосується різних аспектів життя.

Можливо, для того, щоб прояснити ситуацію, слід подивитися на поведінку українців з електоральної точки зору, а, відтак, зрозуміти в який спосіб ми мислимо як громадяни і як виборці. Звичайно, що зробити це не так просто, оскільки в кожного з нас є свої переконання (і це стосується не лише політики), а також кожен з нас, правдоподібно, глибоко в душі вбачає в собі унікального індивіда, ймовірність помилки якого в тих чи інших уявленнях якщо не нульова, то набагато менша, ніж всіх оточуючих. Можливо, настав час піднятися вище цього і подивитися в очі невблаганним реаліям.

Отож, треба визнати той беззаперечний факт, що в нашій крові текли, течуть зараз і продовжуватимуть текти радянські ментальні впливи. Якщо раніше це був феномен *homo sovieticus* («гомо совєтікус»), то тепер його можна було б назвати homo post sovieticus («гомо пост совєтікус»). Після вісімнадцяти років незалежності синонімом нормального життя для багатьох ще залишається «ковбаса по два двадцять», а основним законом логіки – принцип «не вкрадеш – не проживеш» або ж «державне – значить нічиє, а нічиє – значить своє». Тому постає зустрічне питання: навіщо вимагати від державних лідерів покинути те, що самі пильно зберігаємо, але не завжди, чи, точніше, практично ніколи публічно не визнаємо? Наслідки пострадянського мислення видно на кожному кроці. Для прикладу, кількість водіїв, котрі мріють про бензин вартістю десять копійок за літр, швидше за все, в багато разів перевищує кількість тих, які свідомі того, до яких наслідків це може привести. Можна знайти багато різних позитивів у минулому, однак треба констатувати, що радянська система себе не виправдала.

У явищі, про яке йде мова можна знайти корінь ще деяких «народних» проблем. По-перше, великої популярності набрало *розрізнення між поняттями «люди» та «держава»,* особливо в контексті словосполучення «держава повинна», не розуміючи, що будь-який соціальний договір включає все суспільство і не передбачає жодного бар'єру. Іншими словами, слід визнати часткову правильність відомого вислову Людовіка XIV: «Держава – це я», але не тільки я. По-друге, всю зовнішню політику ми дуже часто оцінюємо через призму міжнаціональної та міжетнічної неприязності, якщо не ворожнечі, а не в категоріях прямої чи опосередкованої вигідності. Сумно, але факт.

Другим важливим моментом *є непослідовність пристосування України до темпів світового розвитку.* Стримати глобалізаційні впливи вже практично неможливо, а ось використовувати їх правильно можна, хоч і складно. Т.зв. «кока-колонізація» несе з собою дуже багато доброго і поганого, що, однак, не підлягає фільтруванню. Якщо на Заході цивілізаційні процеси проходили і продовжують проходити в певній логічній послідовності, то в українському селі дешевий Інтернет вже став нормою, на відміну від, скажімо, гарячої води. В розпорядженні населення знаходяться колосальні інформаційні ресурси. Для того, щоб їх ефективно використовувати, слід мати певний рівень загальних знань, які б дали змогу вчасно аналізувати цю інформацію, а з цим у нас є проблеми. Звідси – масова розгубленість, причому, не лише політична.

З погляду автора даної статті є ще один, вже третій за чергою внутрішньо-громадський чинник, який провокує т.зв. політичну кризу:

надмірне соціальне розшарування. Так склалося історично, що на великій території України проживають різні етнічні групи, які спілкуються різними мовами, мають досить відмінний спосіб життя, зайняті в різних видах діяльності і формують окремі парадигми бачення тих чи інших процесів. Як додаток до цього є ще як мінімум дві осі такого розшарування: одна полягає в матеріальному забезпеченні і стосується в першу чергу того, що в Україні практично немає сформованого середнього суспільного класу, не кажучи вже про його домінування. По-друге, спостерігається очевидна і надто велика різниця між різними верствами у рівні інтелектуальної підготовки.

Дану тему можна продовжувати далі, знаходити інші фактори, які, правдоподібно, будуть конкретизувати або показувати часткові випадки згаданих, узагальнюючих… Однак, як це не парадоксально, але й вони є наслідком. Така теза для багатьох не є новою: в Україні фундаментальна криза є світоглядною і саме вона спричиняє кризу в інших сферах життя. Проте рідко хто говорить вголос про те, що ця проблема криється не в масовій невизначеності, фрагментарності та безвідповідальності, а у втраті українцями ідентичності як такої. Через історичні обставини формування української нації ще не завершилося. Ми ще досі вважаємо футбол «фактором об'єднання нації», хоч потреби в таких факторах вже давно не повинно бути. Ми ще досі не можемо усвідомити того, що етнічних «діагнозів» вже давно немає, а ті, що були колись, не мали достатніх раціональних підстав. Ми ще не навчилися визначати пріоритети в такий спосіб, щоб ставити щось вище від власних економічних чи інших інтересів. Закон для нас часто продовжує залишатися формальним та умовним. Ця проблема буде не просто існувати, але й розвиватися до того моменту, поки кожен не буде ідентифікувати себе як дієздатна й відповідальна самостійна частинка великої європейської нації, а не як відокремлений індивід, хата якого завжди скраю.

Всі згадані явища мають пряме відображення на політичному житті країни. Люди не можуть правильно оцінювати політичних й політико-економічних процесів, не усвідомлюють суті цих процесів або ж виявляють повну байдужість до них. В таких умовах ситуація в державі, найімовірніше, залишатиме бажати кращого незалежно від особи на посту президента. Не тому, що вибрали «поганого», а тому, що за п'ять чи десять років змінити щось дуже складно. Причини виникнення більшості проблем України та важелі впливу на хід їх розв'язання не знаходяться в компетенції органів державної влади, а в свідомості кожного громадянина зокрема! Це дуже добре видно на прикладі ситуацій, в яких «звичайні» українці входять в правовий контакт з державними структурами. Здається, що в більшості випадків ініціатива порушення правового порядку походить не від останніх. Досить згадати хоча б дороги та декілька вищих навчальних закладів…

Країна не почне динамічно розвиватися у природній спосіб до того моменту, поки народ не підготує передумови такого розвитку на інтелектуальному рівні, як це сталося, наприклад, у США в XIX-XX ст. чи в Японії після II Світової війни. В іншому разі жодні дотації Міжнародного валютного фонду чи зниження цін на газ вдвічі нам не допоможуть. Мусить бути строго визначена ієрархія цінностей та вироблений і зрозумілий механізм досягнення та сповнення цих цінностей, при цьому не «зверху», що було притаманним для тота-

літарних та диктаторських режимів, але «знизу». Українці повинні зрозуміти, що пріоритет завжди повинен надаватися колективним інтересам, і навчитися строго розділяти ці інтереси. Соціальний договір завжди мав і матиме в перспективі досягнення вигоди і комфорту для всіх учасників. Очевидно, що немає ідеальних демократій, але є кращі і гірші. Наша – погана, бо в основі доброго державного устрою мусить бути сформоване громадянське суспільство. Будь яка інша модель розвитку держави є штучною, поверхневою і не може дати стійких, тривалих і стабільних результатів. Відтак, призначення чи вибори на різні державні посади, включно з найвищою, зводяться до пошуку людей, найбільш гідних для того, щоб виголошувати святкові промови та здійснювати низку інших формальних функцій.

За визначенням демократія – народовладдя. Проблема демократії по-українськи в тому, що народ ще не навчився і не може здійснювати цю свою владу. Події в парламенті, що свідчать про його недієздатність, лише ілюструють настрої народних мас, а вічно-актуальне виправдання цих подій власними зацікавленнями державних діячів, яким, мовляв, вигідно діяти саме так, виглядає дуже вже неправдоподібно. Проблема України не в тому, що її державні багатства буцімто завжди і звідусіль обкрадають. Рівень розвитку держави далеко не в першу чергу залежить від ступеня прихильності до безпосередньо-близьких сусідів чи Європейського Союзу і, навіть, не завжди вимірюється показниками, подібними до динаміки ВВП на душу населення. Все це та досвід попередніх вісімнадцяти років красномовно свідчать про те, що не надто важливо, за кого ви проголосували, на відміну від того, про що ви думали, коли ставили позначку в бюлетені. Саме свідомість, про яку тут йде мова, є істинним зв'язком між тими, хто є джерелом влади та тими, кому вона делегується.

Єдино правильне конструктивне розв'язання кризової ситуації лежить у світоглядно-ідеологічній площині і зводиться до … релігії. Саме релігія є, з одного боку, реальним фактором об'єднання нації, що не залежить від суб'єктивних уподобань, а з іншого – задає ідеологічну та ціннісну основу для організації життя в суспільстві, тобто вирішує всі проблеми. Християнство протягом своєї двотисячолітньої історії сформувало достатньо багато ефективних концепцій державотворення, оскільки практично вся історія державностей Західної Європи та Америки є прямим продуктом взаємодії клерикальної та світської влади. Християнство – найвища форма релігійності, так як і демократія – найвища форма державного правління. Очевидно, що тут не йдеться про перспективу прийняття державою церковної моделі управління, але про відповідність християнства як державної релігії до демократичного устрою даної держави. Однак, до такого рівня треба йти ще дуже довго. На шляху воскресіння нації стоїть не менше перешкод, ніж на шляху об'єднання Церков. Важливо, щоб практикування релігії великою кількістю громадян стимулювало їх до праці не лише над власним спасінням, а й на благо різностороннього розвитку України.

До великого «стрибка» чи «прориву» ми ще не готові. Не слід також очікувати на «економічне диво», оскільки всі такі «дива», наявні в історії, зовсім такими не були і мали свої передумови, причини та раціональне обґрунтування. На жаль, ні одного, ні другого, ні третього у нас ще немає і, як виглядає, скоро не буде. Молода Україна, як і більшість молодих людей, сподівається на швидку матеріальну перспективу, не усвідомлюючи, що така перспектива потребує не лише вдалого збігу зовнішніх умов, але й в першу чергу клопіткої праці над собою. Країна потребує рішень, які будуть приймати люди другого, якщо не третього пострадянського покоління… Люди, які зуміли подолати старі ментальні впливи, не піддавшись новим загрозам, про які йшла мова вище. Для цього потрібна якісна освіта без корупції. Країна потребує консолідації та строго визначеного курсу, варіанти якого сьогодні лише пропонуються у передвиборчих програмах різних політичних сил та конкретних осіб. Однак, перш за все вона потребує Божого благословення для продуктивного розвитку всіх наразі болючих сфер та особливо терпеливості. Треба усвідомити, що в жоден інший спосіб ніколи не змінимо вектор нашого соціально-політичного життя. ■

ПОКЛИКАННЯ ДО МОНАШОГО ЖИТТЯ – ОСОБЛИВИЙ БОЖИЙ ВИБІР

о. Анастасій КАБАЛЬ,ЧСВВ

Покликання – це дар самого Бога, який дає його кожній людині ще перед її народженням. Господь Бог для кожного з нас має свій конкретний план – менший чи більший, але в очах Божих він завжди важливий та неповторний. Кожна людина має своє покликання. Немає такої людини, яка б не мала покликання.

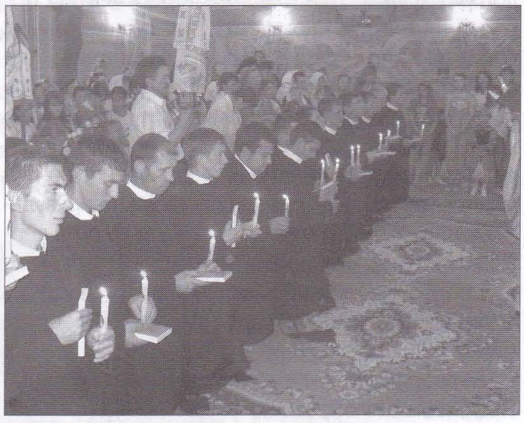

Серед всіх покликань велику гідність займає покликання до богопосвяченого життя. Монаше покликання – це особливий Божий вибір, на який людина має вільно відповісти, – прийняти або відкинути. На жаль, сьогодні багато молодих людей, яких Христос кличе до такого життя, відкидають його, бо не мають відваги залишити мирське життя. Більше того, їхні батьки не дозволяють їм вибрати цей стан, бо бояться, що вони не будуть мати онуків, переживають, хто буде жити у хаті, яку вони збудували, або кому дістануться маєтки, які вони набули. Також ще й до сьогодні панує думка, що у монастир ідуть тільки ті, які не мають вдома що їсти чи одягнутися, або ті, яким не вдалося чи не пощастило облаштувати своє життя у світі. Монаший стан не є останнім варіантом на життя. Також монастир – не притулок для тих, хто не може порадити собі у світі.

Євангелист Лука говорить про молодого юнака, який прийшов до Христа, щоб запитати, що йому робити, щоб осягнути Царство Небесне. Апостол згадує також про те, що цей хлопчина не прийшов з бідності чи неспроможності зреалізуватися у світі. Ні, цьому юнакові нічого не бракувало, бо мав усе. Він не тільки був багатий, він також був побожний, бо виконував заповіді Божі (Лк 18,18-23). Цей юнак прийшов, бо відчував, що має якесь особливе, Богом дане покликання, але не знав яке. Він прийшов до Христа, бо десь там, у глибині свого серця, відчував, що має покликання до чогось більшого, але сам не міг зрозуміти, до чого. Саме тому він питав у Христа, до чого ж більшого Бог його кличе, і Христос відразу йому відповів: «Йди слідом за Мною!» (Лк 18,22).

Коли Господь кличе до монашого життя, Він кличе до чогось більшого, кличе, щоб Ним вибрана людина залишила після себе не дві чи три дитини, але щоб вона залишила по собі тисячі духовних дітей, яких вона своїм служінням народжує і виховує бути добрими громадянами Царства Небесного та своєї Вітчизни.

Отож, кожна людина має покликання, а серед всіх покликань велику гідність займає духовне. Однак, перед тим, як відповісти на Богом дане покликання, потрібно його розпізнати. Ось декілька порад, як розпізнати покликання. Вони стосуються не тільки духовного покликання, але кожного покликання, яке Бог дає.

Для того, щоб добре пізнати своє покликання, не можна покладатись тільки на себе, на свої здібності. Кожна людина повинна також покладатися на Бога та прислухатись до Нього. Бог, Який кличе, запевнює Свою конкретну допомогу: «Не бійся, бо Я з тобою» (Єр 1,8). Покликання включає у себе віру, довір'я і упування на Божу допомогу.

Інша рада, яку дає Філіппе Мадре, – це не піддаватись думці: «А що буде, якщо…?». Наприклад, що буде, якщо я не витримаю у подружжі, або що буде, якщо я не витримаю у монастирі тощо. Таких думок потрібно уникати, бо вони є

фальшивими питаннями на дорозі розпізнання свого покликання, бо ними ми вже передчасно себе запевнюємо, що не витримаємо.

Ще одна рада – це співставити дві альтернативи та передати їх на роздуму власній фантазії, як радить Ансельм Ґрюн. Ось, наприклад, «що було б, якби я через 10-20 років одружився, отримав працю, якби у мене з'явились діти і т. д.?». Які це викликає у мене почуття? А тоді слід розглянути наступну альтернативу: «Що було б, якби я через 10-20 років став монахом чи стала монахинею?». При цьому потрібно зважати на почуття та порівнювати їх. Там, де більше внутрішнього миру, там Бог хоче мене бачити. Перевага внутрішнього миру не означає іти туди, де легше, а туди, куди провадять мене мої глибокі внутрішні відчуття. Адже Бог не промовляє до нас переконливими аргументами, а говорить через наші найглибші почування.

Остання рада – це знати, що важко розпізнати покликання на всі сто відсотків. Звичайно, є винятки, коли хтось переконаний у своєму покликанні, але в більшості випадків існують сумніви щодо нього. Власне, у цьому полягає довір'я до Бога, прикладом чого є Пресвята Богородиця, яка задля своєї покори і повного уповання на Бога стала Співспасителькою людського роду: «Ось я слугиня Господня, нехай зі мною станеться по слову Твоєму» (Лк 1,38).

Хоч покликання до монашого життя є даром самого Бога, однак, Христос закликає, щоб просити у Господа про нові та ревні покликання до цього стану: «Просіть, отже, Господаря жнив, щоб послав робітників на Свої жнива» (Мт 9,37-38). У світлі цих Христових слів свята Церква закликає всіх вірних до молитви за духовні покликання. Кардинал Вальтер Каспер пише, що робітників для виноградника Господнього не можна просто «ліпити» чи організовувати, вони повинні бути вимолені. Молитва є першою умовою народження нових монаших чи священичих покликань. Паралельно з молитвою повинно проходити дозрівання у покликанні, яке Бог дає конкретній людині. Найбільшу роль у вихованні духовних покликань відіграє родина, в якій живе молодий юнак чи дівчина. Саме в сім'ї, через приклад щоденного життя християнською вірою, зроджуються нові покликання. На цьому

наголошує світлої пам'яті Папа Іван Павло II в Апостольському повчанні про богопосвячене життя: «в родині молода особа переживає перше досвідчення євангельських вартостей, жертовну та віддану любов до Бога та людини».

Прислуховуючись до Христового заклику, Синод єпископів УГКЦ 2010 рік проголосив Роком монашого покликання, щоб усі вірні цього року звернули особливішу увагу в напрямку зростання нових і ревних монаших покликань. Це повинна бути, перш за все, ревна і наполеглива молитва до Господа. Отож, просімо у Господа про нові й ревні покликання до монашого життя, а милосердний і добрий Бог дасть їх нам, бо «хто просить, одержує...» (Мт 7,8), як запевнює нас Христос. ■

МОЛИТВА ЗА ПОКЛИКАННЯ

Господи, Ісусе Христе, Ти казав: «Просіть ... Господаря жнив, щоб вислав робітників на свої жнива» (Мт 9, 37-38). Покірно просимо Тебе сьогодні, поклич собі на службу молодих хлопців та дівчат, які ревно служили б Тобі та своєму народові. Своєю ласкою з висоти просвіти всіх тих, які хотіли б присвятити своє життя для Бога. Дай їм ласку мудрості краще пізнати своє покликання та ласку мужності, щоб відважно піти за Тобою.

Пресвята Богородице, просимо Тебе, візьми під свій покров тих, які прагнуть іти за покликом Твого Сина і нашого Господа. Допоможи подолати перешкоди, оберігай їх від злого та плекай у них покликання, яке у них зростає. Заступайся за них, щоб колись вони могли прийти до Божого Престолу і склали Найбільшу жертву на славу Пресвятої Трійці. Амінь. ■

«ЩОБ ВИТРИМАТИ В ПОКЛИКАННІ, ПОТРІБНА МОЛИТВА І РАДІСТЬ...»

У цьому числі часопису з допомогою інтерв'ю із Протоігуменею мати Маргаретою Гутник, ЧСВВ знайомимо наших читачів із сучасним служінням сестер Василіянок. Варто наголосити, що історія сучасної Провінції сестер Василіянок в Україні сягає 16 ст. В 1571 році істориками вперше згадано монастир св. Хреста у Словіті, потім монастир Покрови Матері Божої, заснований в Яворові 1621 року. Тоді монахині жили в малих хатках довкола церкви. Вони вели життя, подібне до пустельницького, зосереджене на молитві, покуті і милостині... В 1991 році УГКЦ офіційно відновила свою діяльність в Україні. Із першим подихом свободи сестри Василіянки почали відбудовувати спільнотне життя, зосереджене на молитві й апостольській діяльності.

Протоігуменя мати Маргарета Гутник, ЧСВВ.

– Коли ви відчули своє покликання до монашого стану, чим воно було спричинене?

– Моє покликання відбулося, не побоюся сказати, в надзвичайний спосіб. Це сталося під час мого першого св. Причастя в 1978 році, в одному із підпільних монастирів сестер на вул. Моршинській у Львові. Це як у дитинстві іскорка впала в серце св. Йосафата, так само я можу сказати, що ця іскорка Божої любові мене зворушила. Хоча у 12 років я до кінця не розуміла, але це був такий поклик, що я маю бути у монастирі. Це, фактично, не давало мені спокою. Не означає, що я була така дуже побожна. Звичайна дівчина, навіть такий собі малий хуліган (сміється). Навіть моя перша любов не завадила мені. Я вибрала все таки Христа. Тепер я дуже щаслива і дякую Богу за це покликання. І чим більше Йому дякую, тим більше Він мені відкриває, яке це радісне життя і як, направду, вартує жити для Бога і Церкви.

– Високопреподобна мати, покликання – особливий дар Божий. Розкажіть, будь-ласка, про тих сестер, які витримали у вірі під час підпілля і дали свідчення Христа, а також є зразком для наслідування молодим монахиням.

– Я особливо завдячую Богові, що мала змогу ще в підпіллі спілкуватися з тими сестрами, які пережили тоталітарну систему, багато навчилася від них особисто. Серед них варто згадати мати Марію Дику, мати Ірину Янович (вона мене готувала до урочистого святого Причастя), сестру Арсенію Кузик, а також багато інших, імен яких навіть не знала. Наприклад, мати Моніка Полянська, яка загинула в Мордовії і тільки цього року ми здійснили перепоховання її останків в Україні. Це свідчить про те, що вони були людьми великого духа, які не жаліли себе і своїх сил. Вони не боялися нічого і заради Христа

вжди дякую Господу Богу, що належу до цієї великої спільноти Василіянок.

– Кожного дня більшу частину часу сестри Василіянки проводять у молитві. Коротко розкажіть про розпорядок дня у Вашому провінційному домі.

– Ми справді намагаємося дотримуватися цілого церковного правила. Навіть, коли всіх сестер немає дома, все одно правило відправляється. Сестри встають о 5:30, а вже о шостій починаємо Утреню і перший час. Потім маємо розважання і святу Літургію. Після сніданку сестри, особливо ті, які залишаються вдома, не йдуть на навчання, адже багато хто з них навчається, проводять духовне читання та перебувають в особистій молитві. Виконання інших обов'язків у монастирі розпочинається о десятій годині. Хто працює на кухні, хто прибирає, чи доглядає за старенькими сестрами, або й інші обов'язки має виконати. Рівно в полудень збираємося на молитву, на третій і шостий часи. Опісля кандидатки моляться на вервиці – це приватна молитва, вона не зобов'язує сестер під гріхом, а лише кожний, хто бажає, може молитися. Однак, сестри дуже радо її відмовляють! Після обіду молимося ще дев'ятий час, а тоді пів до шостої вечора дзвінок кличе сестер до монастирської каплиці на Вечірню і повечір'я. А вже пізно ввечері збираємося, щоб помолитися Північну, подякувати Богу за прожитий день і просити ласки на день наступний.

– Однією з харизм кожного Згромадження чи Чину є апостолят. Назвіть найбільш важливі ділянки праці в цій ділянці.

– На це питання трохи важко відповісти, бо сестри Василіянки не засновані певною духовною особою, яка мала харизму. Історично склалося так, що ми мали більш молитовний напрямок. Оскільки історична ситуація змінилася і треба було в суспільстві служити по-новому, монахині Василіянки почали займатися шкільництвом. Сьогодні існує багато інших викликів для Церкви, тому ми не можемо сказати, що конкретно робимо в тій чи іншій ділянці, а лише служимо для потреб Церкви. Наприклад, сьогодні є потреба місій. Заснувала наша Провінція два доми в Центрі й на Сході України – в Житомирі та Запоріжжі. Заснували католицьку школу в Івано-Франківську. Окрім цього, займаємося катехизацією, працюємо з неповносправними особами. На мою думку, сьогодні є потреба в таких духовних осередках, де миряни в разі необхідності могли б прийти до монастиря, щоб заспокоїтися, віднайти себе, пізнати Бога. Ми також працюємо в цій ділянці.

– На даний час в Україні діє 17 монастирів і місійних станиць сестер Василіянок в Україні. Це вагомий внесок вашого служіння. Чи допомагають сестри Василіянки нашим заробітчанам, які знаходяться за кордоном і потребують духовної підтримки.

– Справді, багато наших заробітчан опиняються в таких ситуаціях, що не мають жодного духовного проводу, наприклад, в Греції. Така була ситуація, що греко-католицький священик помер й українці не мали нікого з духовних осіб для обслуги, а виробити візу туди дуже важко. Нам запропонували співпрацювати й запросили сестер, яким не була потрібна віза. Сестри Василіянки виконали там, серед заробітчан, дуже велику духовну працю. Два роки

Служимо для потреби Церкви.

■ ...Подякувати Богові за дар покликання.

наша спільнота мала своєрідну перерву в Греції. Минулого року знову почали цю місію. Там на даний час сформувалась дуже велика громада. В неділю на св. Літургії церква переповнена людьми. Я сама зустрічала осіб, які були ще не охрещені, які не знали основ віри, не мали поняття про Бога, але які таки знайшли Його. І це не поодинокі особи…

– Хто здійснює духовний провід сестер Василіянок тепер?

– Звичайно, найбільше нас підтримують отці Василіяни. Хоча, якщо говорити про св. Тайну сповіді, то кожна сестра може обрати сповідника індивідуально. Нашим офіційним сповідником є о. Діонисій Заведюк,ЧСВВ.

– У якому віці дівчата можуть вступити до вашого Чину? Як відбувається їхня формація і коли вони складають вічні обіти?

– У віці 17 років, після здобуття середньої освіти. Ми не приймаємо дівчини, яку бачимо перший раз. Даємо їй рік чи пів року, щоб пожила у спільноті, ознайомилася з монашим життям. Коли особа виявляє справжнє бажання вступити до монастиря, це з нею серйозно обговорюється, обмірковується. Коли зі свого боку ми бачимо, що дана особа готова до монашого життя, має щире бажання, тоді вона приходить на так звану кандидатуру. Там вона тільки виконує обов'язки, якій їй доручено, і молиться. Після цього розпочинається постулятура – від пів року до двох. А тоді дівчата-постулянтки приймають чернечий одяг і розпочинається новіціят. По закінченні двох років новіціяту сестри складають тимчасові обіти на один рік. Фактично, ми маємо привілей, що перші обіти складаємо на один рік. Наступні обіти вони складають на два роки, потім знову на два, тобто разом виходить п'ять років тимчасових обітів. І після цього сестри просять дозвіл на вічні обіти.

Наш новіціятський дім у Брюховичах потребував обнови, тому тимчасово новіціят сестер Василіянок перенесли до Львова. Після відповідного облаштування монастиря в Брюховичах там знову відновили формацію молодих кандидаток до нашого Чину. Це дає їм змогу в кращих умовах готуватися до монашого життя. Новичка має змогу заглибитися і більше пізнати Христа, але в той же час перевірити своє покликання – чи воно дійсно правдиве, на служіння Богові і людям.

– Закликом служіння ближньому за покликом Христа ви притягуєте молоде покоління до монастиря?

– Мені як настоятельці хотілося б, щоб кожна сестра була щаслива. Щоб бути такою, треба цінувати своє покликання. Щоб витримати в покликанні, потрібна молитва і радість. Тобто, ці три речі найважливіші у монашому житті. Якщо ми отримуємо якийсь дар і його не цінимо, це означає, що він для нас не дорогий. Отож, покликання в цьому розумінні є також великим даром, який не можна змарнувати. Не означає це, що ніхто не має терпіння чи труднощів, бо таке нереально на цій землі. Проте внутрішня радість триває.

– Дякую за змістовну розмову. Чи висловите якісь побажання нашим читачам?

– Взагалі в житті потрібно відваги, а в духовному житті ще більше. Бажаю всім такої відваги, бо добрі речі здобуваються нелегко, але з трудом. Не бійтеся і слухайте своє серце. ■

Розмовляв Ігор САВ'ЯК

ЗАПАЛИТИ ПАМ'ЯТІ СВІЧУ...

Уляна СТЕЦІВ-ТИМЧУК,
катехит, журналіст, член товариства «Містична троянда»

В середині лютого в церкві св. Андрія м. Львова згадують пам'ять трьох світлих постатей, що в цьому храмі черпали духовні сили, молилися, працювали. Зараз вони біля стіп Ісуса просять за нас Всевишнього.

НАШ ОТЕЦЬ

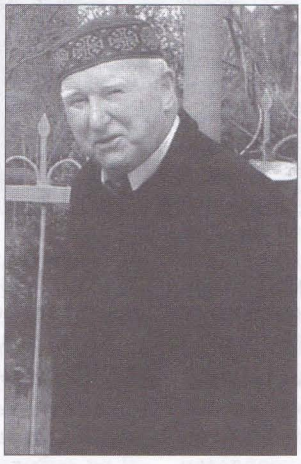

15 лютого – день народження отця **Василя Зінька,** ЧСВВ (1922-2008), який до останніх днів служив у церкві св. Андрія. Уродженець міста Сокаля на Львівщині, обставинами життя з ранньої юності змушений був проживати за кордоном. Повернувся на рідну землю лише у 1994 році і працював тут ще 14 років. Жартівливий, второпний, доброзичливий, опікун вбогих, помічник потребуючих та добрий батько молоді... Таким його запам'ятали духовні діти.

Юним хлопцем Володимир (майбутній о. Василь) вступив до Василіянського Чину. Складаючи перші обіти, постановив перед Богом до кінця життя не пити спиртного і не палити. Ставив перед собою високі завдання і намагався їх виконувати. Пережив багато важких моментів. У його особистих записах (ще молодого ченця) читаємо постанову: «Коли тужно, то молися «Богородице Діво».

Мужність і відвага відзначали усе життя о. Василя. Маючи вже поважний вік, о. Зінько не переставав працювати: сповідав, писав статті і книги, їздив на місії та проводив реколекції. Висловлювався завжди незабутньо і оригінально: скажімо, жінок отець називав «побожним зіллям», оскільки жінки більше ходять до церкви, ніж чоловіки; активних молодих людей називав «сметанкою», тобто найкращими в суспільстві. Мужній Христовий воїн, проповідник Божого Слова, добрий робітник Господнього винограднику. Таким він був, таким заохочує бути і нас. Про наслідування святих разом зі св. Августином можна повторити: «Хтось це зміг, і я це зможу!». ■

БЛАГОСЛОВЕННИЙ ЦВІТ

18 лютого минає 7 років з дня відходу до вічності **Наталії Якимчук** (1983-2003). Вона прожила неповних 20 років, але прожила їх у служінні Богові, тому є для нас світлим прикладом для наслідування.

Скромна, тиха дівчина з дитинства відзначалася послушністю та любов'ю до Бога. Усе своє життя шукала лише духовні скарби. Щоденне Святе Причастя та молитва на вервиці супроводжували її квітучу юність. Була членкинею товариств св. Терені та «Містична троянда», співала в молодіжному хорі храму св. Андрія, планувала вступити в монастир... З любові до Ісуса у п'ятницю Наталя не танцювала. Її випускний вечір припав саме на п'ятницю. Отримавши атестат з рук директора школи, дівчина пішла до церкви, щоб там зустрітися з Тим, Кого прагнуло її серце. Сім'я Наталі ніколи не була заможною, але вона сама на це не нарікала: «Головне – душа», – говорила Наталя мамі, коли тема торкалася грошей. Наталя щодня молилася на вервиці й заохочувала до цього інших. Одній пані вона сказала: «Якщо будете молитися на вервиці, то все встигнете».

МІСІЯ ЛЮБОВІ

19 лютого – 12 років з дня мученицької смерті **Романа Ковалюка** (1972-1998). Львів'янин, член Апостольства молитви, товариства «Містична троянда».

З дитинства допитливий і працьовитий хлопець шукав в житті правду. І знайшов її зрілим юнаком. Відтоді міцно тримався Бога в усіх своїх вчинках та справах. Вчений-фізик, музикант-скрипаль, спортсмен, фотограф... І разом з тим – щоденно молився на вервиці та приступав до св. Причастя. Відважно свідчив свою віру і в Японії, де стажувався як фізик в Токійському університеті. В одному з католицьких храмів Токіо організував хор і навчив його колядувати «Що то за предивна» та співати пісню «Просимо тя, Діво».

Кожну свою справу Роман починав словами, щоб вона була на славу Божу і спасіння його душі. З тим наміром взяв участь у IX Міжнародному пісенному фестивалі в Токіо, де виконав пісню «Червона рута» В. Івасюка. За чудове виконання журі присудило Романові перше місце.

Невідомі побили хлопця, коли він повертався з Токійського університету додому в гуртожиток. Молився вервицю... «Він загинув, як Христовий воїн з мечем духовним – вервицею в руках, – сказав про Романа його духовний провідник о. Антоній Масюк, ЧСВВ. – Цей хлопець – святий, я молюся до нього і за нього».

Отож, запалімо пам'яті свічу і нехай Господь запалить наші серця світлом віри і любові...

■ ПРОЩІ ДО ЄВРОПИ

РІЗДВЯНА ПРОЩА ДО РИМУ

о. Йосафат КОВАЛЬ, ЧСВВ

Від 20 до 29 грудня 2009 року тур-агенцією «Гал-Круїз» було організовано прощу до Риму під назвою «Різдво з Папою». Мені випала честь бути духовним провідником цієї прощі. Загальна кількість прочан становила 42 особи з різних куточків України.

Прощу розпочали молитвою, просячи в Бога благословення, щоб вона відбулася якнайкраще і для духовного зросту кожного. Молитва, колядки та побожні пісні супроводжували нас під час усього паломництва.

21 грудня, після прибуття до Відня та ознайомлення з найвизначнішими пам'ятками міста, ввечері ми відвідали українську греко-католицьку церкви св. Варвари, де взяли

■ Українські прочани на площі св. Петра у Римі.

■ У центрі Відню.

участь у Службі Божій. У цій церкві довго зберігалися мощі святого священномученика Йосафата перед тим, як були перевезені до Риму, до базиліки св. Петра.

Вже незабаром паломників вітала Італія, Венеція, в якій протягом цілого дня прочани оглядали незвичні архітектурні церкви й молилися в численних храмах «міста на воді». Ввечері, за стараннями Олексія Серанчука була відслужена Служба Божа в римо-католицькому храмі.

В навечір'я Різдва за григоріанським календарем автобус із паломниками прибув до Вічного міста – Риму. Після короткого відпочинку всі пішли знайомитися з Римом – центром католицького світу. Після полудня владика Іриней Білика, ЧСВВ, канонік базиліки Santa Maria Magiore вітав прочан у цій величній святині, в якій ми взяли активну участь у Божественній Літургії. Після Літургії Владика привітав українських прочан та уділив архиєрейське благословення. Цього ж вечора багато бажаючих взяли участь в Різдвяній Божественній Літургії в базиліці св. Петра, яку очолив Святіший Отець Венедикт XVI.

У празник Різдва Христового українські прочани прибули на площу св. Петра, де Святіший Отець уділив Апостольське благословення «Urbi et Orbi» з нагоди Різдва Христового. Було надзвичайно приємно, що на цій славній площі зібралася велика кількість українців, які прибули чи працюють у Римі, – всіх притягували кольори синьо-жовтого українського прапора. Радісними окликами привітали Папу, коли він звернувся до українців цілого світу нашою рідною мовою, вітаючи з Різдвом Христовим та Новим Роком.

Після цього прочани були на Службі Божій в Головному монастирі Василіянського Чину, де їх привітав владика Діонісій Ляхович, ЧСВВ, Апостольський адміністратор для українців-католиків в Італії та Іспанії. Після Служби Божої до українських прочан звернувся о. Порфирій Підручний, ЧСВВ, який парох українських заробітчан в Римі.

Наступного дня, вже по дорозі додому, паломники відвідали Падую, «місто святого Антонія», в якому їх зустрів український греко-католицький священик о. Андрій Твердохліб і запросив до української церкви на Божественну Літургію, а потім запровадив до базиліки святого Антонія Падевського, який народився у Лісабоні в Португалії і користується великою пошаною в цілому світі, аби поклонитися його мощам.

Дорогою до України паломницький автобус зупинився ще в Будапешті, столиці Угорщини, в якому у греко-католицькій церкві ми відправили Службу Божу й оглянули найвизначніші пам'ятки архітектури. На площі біля церкви були приємно вражені – там споруджено пам'ятник Тарасові Шевченку. А вже зовсім незадовго після того нас привітала українська земля. На сторінках часопису «Місіонар» хочемо висловити слова вдячності всім організаторам цієї прощі, а прочанам бажаємо рясних Божих благодатей та опіки Матері Божої. Нехай усіх щедро благословить Господь! ■

■ У базиліці «Марія Маджоре» із владикою Іринеєм Біликом, ЧСВВ.

«БОГ Є ЛЮБОВ, МАЙТЕ ВІДВАГУ ЖИТИ ДЛЯ ЛЮБОВІ...»

Нотатки після зустрічі молоді в Познані 29 грудня 2009 - 2 січня 2010 років

В сучасному світі відбувається дуже багато зібрань молодих людей, ініційованих релігійними спільнотами. Вони мають свою специфіку і певну програму. Зустрічі, організовані монахами із французького селища Тезе напередодні Нового року, відбуваються в одному із великих європейських міст. Проте формат цих багатотисячних зібрань залишається традиційним і незмінним. Цьогоріч на 32-й Європейській зустрічі молоді Тезе побував співробітник часопису «Місіонар», який ділиться на сторінках журналу власними враженнями і спостереженнями.

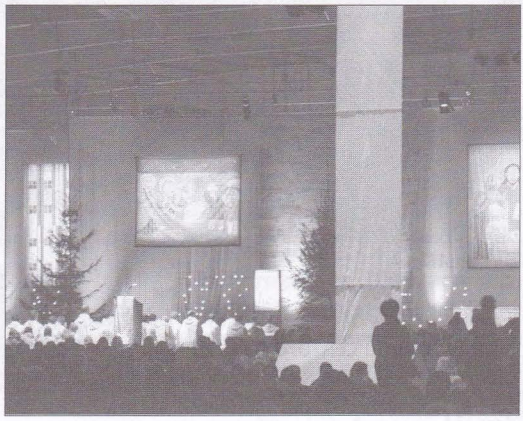

Тисячі паломників спільно співають і моляться.

Мені випала нагода вже вп'яте у своєму житті побувати на такому велелюдному християнському зібранні молоді. Треба віддати належне молодіжній комісії Львівської архиєпархії УГКЦ, яка на високому рівні підготувала молодих паломників до участі у познаньській зустрічі Тезе. Адже якщо ти вирушаєш із самого початку із молитвою на устах, то маєш у душі переконання, що початок є добрим. Так було і цього разу, коли 27 грудня ввечері голова цієї комісії о. Тарас Милян відслужив молебень у львівській церкві Покрову Пресвятої Богородиці, після чого біля ста п'ятидесяти молодих осіб із різних міст, в тому числі з Центральної України, вирушили кількома автобусами до українсько-польського кордону.

28 грудня вранці Польща зустріла нас засніженими дорогами, проте це не перешкодило дістатися до Кракова, де ми мали нагоду протягом цілого дня пізнавати це знамените місто. Місто численних костелів, музеїв, освітніх і культурних закладів... В костелах виставлені вельми оригінальні шопки, які різняться майстерністю виконання тих чи інших персонажів різдвяної містерії. На Старому ринку було по-святковому, адже поляки в той час славили Різдво новонародженого Дитятка Ісуса. Час спливав непомітно. Ввечері в греко-католицькій церкві, яка знаходиться в центрі Кракова, о. Т. Милян відслужив св. Літургію для зібраних паломників з України. Вночі 28 грудня наша дорога пролягла до Познаня. Попри негоду вправні водії привезли нас до місця розподілу по парафіях.

Частина нашої групи з автобуса прибула на околицю Познаня, у с. Боровець, де при римокатолицькій парафії Марії – Цариці родин місцеві жителі приймали до своїх осель по 2-3 молодих осіб. У будинку моєї господині, старшої пані було відчуття домашнього затишку. Та все ж основна частина паломництва Тезе – це не гостина, а участь в програмі, яка залишається незмінною. Вже ввечері 29 грудня після отримання і споживання ввечері тисячі паломників мовби розчинилися у двох великих залах. На зустрічі прозвучало привітання провідника спільноти Тезе брата Алоїза. До речі, основою для обговорень у малих групах на парафіях став його лист з Китаю, спеціально написаний з нагоди познаньської зустрічі. У ньому було порушено такі питання: духовні потреби християн у цій азіатській країні, турбота і милосердне ставлення до ближнього, вміння поділитися матеріальним багатством з іншими та ін.

30 грудня після ранкової молитви і зустрічі в групах паломники у с. Боровець заслухали цікаву розповідь настоятеля костелу о. Ґжеґожа Гальковського про становлення парафії Марії

– Цариці родин, яка заснована зовсім недавно, в 2006 році. Якщо більшість з нас думає, що Польща – це країна, в якій цілковито сприяють католицьким громадам, то ми помиляємося. Коли на земельній ділянці в Боровці появився хрест, що означало започаткування парафії, то утворився в селі «комітет», який почав писати листи до влади, що, мовляв, майбутній костел буде шкодити психічному розвитку дітей… Розповідь настоятеля була настільки емоційною, що на очах в нього з'явилися сльози, та все ж він переконував паломників в тому, що лише за наявності сильної віри в серці можна рухати справу вперед. І справді, за кілька років у Боровці, попри всі перешкоди, постав невеликий костел, який став джерелом молитви для місцевих католиків і навіть місцем зустрічі паломників Тезе. Їх тут назбиралося біля сотні – найбільше українців (біля 30), потім поляки, словенці, німці, фіни, швейцарці…

Зустрічі у великих залах відбувалися у масштабному торгівельному центрі Познаня. Цікаво, що звідти на парафію нас довозили спеціальні автобуси, що дозволило правильно регулювати свій час.

Найнасиченішим виявився останній день 2009 року, коли паломники аж чотири рази збиралися на молитву і спів пісень – зранку на парафії, в обід і ввечері в експоцентрі і о 23 годині – знову в костелі, де й зустріли 2010 рік в момент благословення католицького священика. Після цього розпочався малий фестиваль народів – кожна група показала власну культуру і традиції.

1 січня 2010 року паломники знову зібралися у парафіяльному костелі для того, щоб на св. Месі подякувати Богові за прихід Нового року. Приємно, коли під час Пресвятої Євхаристії прозвучали українською перші два куплети колядки «Нова радість стала…». Того ж дня родини запросили до святкового столу тих, кого вони приймали у своїх оселях. А ввечері тисячі молодих європейців знову зібралися в залах торгівельного центру в Познані і ще гучніше заспівали пісні Тезе. Окрім традиційних привітань і подяк місцевій церковній та світській владі за проведення християнської зустрічі, спільнота Тезе оголосила місце наступної зимової зустрічі – м. Роттердам (Голландія), в країні, де жодного разу не відбувалися такого роду молодіжні зібрання. За попередніми підрахунками, в молитовних заходах Тезе у Познані взяло участь понад 30 тисяч молодих осіб, в тому числі з азіатських країн.

Паломники використовували протягом всіх цих днів свій вільний час для знайомства із містом. Хоча у Познані немає метрополітену, проте розгалужена сітка трамваїв давала змогу пересуватися у різні кінці. Як і в багатьох великих містах Польщі, Познань має в центрі доволі масштабну площу «Старий ринок». Окремої уваги заслуговує «Острів Тумський». Тут знаходиться знаменита архієпархіальна базиліка свв. Петра і Павла, в якій поховані визначні польські правителі Мєшко I та Болеслав Хоробрий, зокрема, за урядування першого відбулося хрещення Польщі в 966 році. В підвальних приміщеннях базиліки експонуються залишки-руїни першого храму. На сьогодні після воєнних лихоліть базиліка, яка неодноразово перебудовувалася, набула своєї готичної форми. Острів Тумський розташований поміж мостами, що розкинулися над річками Варта і Цибіна, що надає йому привабливості.

Подальше знайомство українських паломників із християнською спадщиною Польщі продовжилося під час повернення додому.

Паломники споживають скромну їжу сидячи.

2 січня з Познаня нас «проводжав» густий сніг, кілька автобусів з України вирушили в напрямку містечка Ченстохови – серця польського католицизму. Прибувши сюди ввечері, ми мали нагоду помолитися у марійській базиліці біля ікони Матері Божої Ченстоховської (раніше – ікона Богородиці Холмської, має українське походження). Чисельні подяки Богородиці за її заступництво вивішені на стінах ченстоховської святині – десятки милиць, сотні позолочених, посріблених форм різних частин людського тіла. Незмірним є Боже милосердя, про що засвідчують ці чисельні воти-подяки…

Вранці 2 січня, попри нічну хурделицю, львівські автобуси із паломниками прибули до княжого міста.

Під час познаньської зустрічі Тезе в автора цих рядків виникала думка, що духовне об'єднання Європи (економічне об'єднання вже існує серед великої частини країн континенту) можливе також завдяки спільній християнській молитві представників різних народів, незважаючи на їх розбіжності в обряді та традиціях. І таке об'єднання залишається постійно актуальним, тому що в низці європейських країн, які будувалися на християнських засадах, відбувається їхнє знецінення, а то й взагалі заперечення. Без твердого фундаменту віри молода людина XXI ст. може загубитися у вирі нових ідей і технологій. Тому зустріч Тезе в Познані вкотре показала постійну цінність Христового Євангелія та можливість його застосування в щоденному житті. ■

■ МИРЯНИ І ЦЕРКВА

БОГОСЛОВСЬКА ОСНОВА МІСІЇ МИРЯН

Іван КОБАСЯР

Серед багатьох важливих аспектів церковного життя, які були опрацьовані на Другому Ватиканському Соборі, було звернено особливу увагу на визначення ідентичності мирян і їхнього місця в Церкві. Звертаючись до Святого Письма, вчення Отців Церкви та інших важливих документів церковної спадщини, отці Собору по новому представляють дійсність мирян. В Догматичій Конституції про Церкву Lumen gentium (надалі LG) говориться, що «вірні, тобто християни, є втілені в Христа через Таїнство Хрещення, [які] становлять Народ Божий, та їхньою участю в Христовій священичій, пророчій та царській службі, виконують свою частку в місії цілого християнського народу в Церкві та в світі». Це пригадування ролі мирян є актуальним і своєчасним, для того, щоб зберегти свідомість християнства і необхідності Церкви, в якій проявляється спасіння для людства.

1. УЧАСТЬ У ПОТРІЙНІЙ МІСІЇ ХРИСТА

Кожна віруюча людина, будучи охрещеною в Ім'я Пресвятої Трійці отримує в дар Божу благодать та можливість вічного життя. Це багатство Божої ласки, яке виливається на християнина, є невід'ємно пов'язане з часткою служіння в місії цілої Церкви, як Тіла Христового. Так, як Ісус Христос, будучи посланим Отцем і помазаним Святим Духом є Священиком, Пророком і Царем, так і його Церква, в особі кожного мирянина, не тільки виконує ці три місії, а й несе відповідальність за них і також за ті служіння, які з них випливають.

Іван Павло II в своєму післясоборовому Апостольському повчанні *Christifideles laici* (Покликання і місія мирян), пригадує нам про важливість Хрещення, з якого походить християнська новина, описуючи три аспекти, які помагають визначити ідентичність мирянина

і виконати покладені обов'язки згідно Божого покликання. Саме в нашому Новому Народженні з Духа і води (Ів. 3, 5), в Св. Тайні Хрещення, де стаємо синами в Сині (Гал. 4, 6), єдності всіх у Христі (Рм. 12, 5), як образ таємничої єдності Пресвятої Тройці і через намащенням печаттю Святого Духа (II Кор. 1, 21-22) в Святій Тайні Миропомазання, робимось живими і святими Храмами Духа, що і робить нас співдіяльними у місії самого Христа, Месії і Спасителя.

Щоб краще усвідомити до якої гідності є піднесені християни і чому вони є покликаними продовжувати місію, яку покладено на Церкву, слід детальніше їх розглянути в світлі трьох урядів Сина Божого.

1.1. УЧАСТЬ У СВЯЩЕНИЧІЙ МІСІЇ ХРИСТА

Ісус Христос, як найвищий Священик, Сам приносить Себе в жертву Отцеві за всіх нас. Ми, живучи в цьому світі, існуємо поруч з іншими людьми, які вже своєю присутністю уможливлюють наше служіння. Щоб показати в який спосіб ми з'єднані в Хрещені з Христом, можемо приносити себе і своє служіння в жертву, ставати з'єднаними з Христом в Його спасительній жертві, для добра всього людства. Це добре відображають слова отців Собору:

[...] миряни, посвячені Христові та Духом Святим помазані, дивно покликаються та навчаються, щоб зростали в них щораз обильніші плоди Духа. Бо всі їх діла, молитви та апостольські ініціативи, подружнє і сімейне співжиття, щоденна праця, відпочинок духа і тіла, якщо вони в Дусі виконуються, що більше, навіть житейські невзгодини терпеливо переношувані, стаються «духовними жертвами, приємними Богові, через Ісуса Христа» (1 Пт. 2, 5), що приносяться побожно Отцеві в відправі св. Євхаристії, в злуці з приношенням Тіла Господнього. Так і миряни, виступаючи всюди як святі поклонники, освячують світ Богові.

Святий Іван Золотоустий говорячи про доступ мирян до Жертви Нового Союзу, цим самим підкреслює різницю між священством левітів Старого Завіту і священством Нового Завіту. Він поза найвищою участю у жертві

Спасителя, виділяє й інші видимі жертвоприношення, такі як приношення себе, як живої жертви через прийняття обов'язків покладених на загальне священство вірних, долати пристрасті, невідступно йдучи за Божою волею. Християнин ціле своє життя повинен перетворити на духовне приношення. Через молитву, вправляння в чеснотах і милостиню, яка є видимим проявом чесноти любові один до одного, ми можемо досконало виконати волю Небесного Отця.

В Катехизмі Католицької Церкви є вказано на два види участі у єдиному священстві Христа: загальне священство та ієрархічне, як наслідок таїнства свячень. Загальне священство реалізується через розвиток благодаті хрещення, а ієрархічне служить цьому загальному священству. Вони різняться ступенем і суттю свого священства, але є підпорядковані одне одному. Цікаво, що саме їхня взаємопов'язаність є одним із засобів, якими Ісус будує Свою Церкву. В Східних Церквах і в нашому народі нема такої думки, що миряни посягали на якусь активну участь у сакраментальному священстві без рукоположення. Більше того, вірні не знають і є не підготовленими до того, що у випадку наглої смерті можуть охрестити людину, яка помирає. Особливо, це стосується медперсоналу у лікарнях, які теж є мирянами, що повинні

брати на себе не тільки благодать Хрещення, а й обов'язки, що з нього випливають.

«В нас спостерігається «духовний застій» через що навіть Літургія не стає місцем для здійснення «царського священства» мирян, а стає буденною звичкою, без будь-якого завдання і мінімальної активності. Шкода, але й спів цілої молитовної спільноти, який мав би передавати той молитовний піднесений настрій і частину в цій службі кожного, є відданий професіоналам співу, які інколи на місце духовного співу дають концерт».

Ще одним знаком нашої духовності і показником активності в священичій місії є наше сімейне життя. Спосіб проводу сімейного життя, дотримання християнських звичаїв в родинному колі, почитання ікон і спільна молитва. Ще Іван Золотоустий говорить про хату християнина як про «малу Церкву», і якщо в ній ми будемо підтримувати гідний прикладу порядок та зможемо дбати і про «Церкву Божу».

1.2. УЧАСТЬ У ПРОРОЧІЙ МІСІЇ ХРИСТА

Покликання «добре і правильно» навчати Слово Боже має лише Вчительський Уряд Церкви. Від його імені тільки Єпископу належить завдання автентичного навчання вірних Христового Євангелія. Але, як подає Кодекс Канонів Східних Церков (надалі ККСЦ), «у цьому завданні, згідно приписами права, беруть участь [...] ті, що не маючи свячення, прийняли завдання навчати», тому, або маючи відповідну освіту, або своєю працею у певних сферах людської дійсності не тільки можуть, але і повинні проповідувати миряни.

Вірні, «з'єднані з Христом «Великим Пророком» (Лк. 7, 16) «Котрий свідоцтвом життя та силою слова проголосив Боже Царство», й установлені в Святому Дусі «свідками» воскреслого Ісуса, беруть також участь у надприродній суті віри Церкви». Це робить їх здатними й зобов'язує прийняти віру у Євангелію й проголосити її словом та ділами, сміло та відважно розкриваючи будь-які прояви зла. Тому повинні дбати, щоб кожного дня в житті сім'ї та суспільства, особливо в теперішні часи непорозумінь, проявляли новизну і силу Євангелії і свою надію у вічне життя з Богом. «Це щоденне голошення Доброї Новини є цінною працею в навчанні світу, і саме тому отці II Ватиканського Собору закликають мирян, щоб вони пильно старались вникати в глибинне знання об'явленої правди та постійно благали в Бога дару мудрості».

«Можливості проповіді безмежні, бо ж вона зроняє душу, мовби в розорану ниву, кинуте божественне зерно, яке має прорости, розвинутися і дати плоди» - так стверджує св. Іван Золотоустий. Миряни є в світі, є всюди там де інколи священики, можливо, і ніколи не будуть, тому саме вони покликані своє життя переобразити на проповідь, щоб Слово Боже нестримно ширилося світом. Проте, щоб бути добрими пророками, щоб це Слово мало належний вплив, Іван Золотоустий виділяє певні умови. Воно має бути почуте, через роздуми над ним, як над джерелом віри, повинне закорінитися в нашій душі і розвинути всі наші добрі завдатки. Воно ніби скарб, який людина хоче знайти, і мусить шукати глибоко і уважно читати, щоб знайти всю повноту спасіння в Ньому.

1.3. УЧАСТЬ У ЦАРСЬКІЙ МІСІЇ ХРИСТА

Царство Христове «не від цього світу», тому нам з приземленою свідомістю важко сприйняти Царя, як Люблячого Отця, з законами, які служать добру і благу людини. Набагато легше сприймається царя-тирана, закони якого є тягарем для людини і ставлення до нього є недовірливим і упередженим. Але вірні, через Хрещення стають родженими наново до Цар-

ства Небесного, де немає страху, який містить в собі кару, але є досконала любов. Вона проганяє всякі сумніви щодо Божої Влади, а хто боїться і залишається недовірливим, той недосконалий в любові.

«Вірні живуть християнським царством насамперед через духовну боротьбу, щоб перемогти у самих собі панування гріха (пор. Рм. 6, 12), а також шляхом жертвування себе служінню у милосерді та справедливості самому Ісусові». Жити царством Христа тут, на землі, означає, перш за все, визволити себе з царства гріха, перемогою над своїм себелюбством і іншими пристрастями, якими нас поневолює зло. Власне через царську гідність мирянин може нести і випромінювати довкола себе ту перетворювальну силу Духа, на роботі, в культурі, в своїх економічних і політичних інтересах. Це стає можливим, коли людина вивільняється з-під влади невігластва, несправедливості й ідеологічних упереджень і, тоді вже не служачи тлінному царству смерті, причиняється до розбудови вічного царства вже тут на землі.

Вірні повинні відчувати своє покликання бути тими інструментами в місії Церкви, через які вона несе оздоровлення в світські установи. Також співпрацюючи з пастирями духовної спільноти, кожен відповідно до даної Богом харизми, наповнює людські діла і культуру моральною вартістю.

Людина живе у мінливому світі, в якому стаються найрізноматніші ситуації, тому Бог, наділивши її розумом і свобідною волею, дає їй можливість бути самостійною. Саме на цю рису людини звертають увагу отці Собору:

[...] вірні нехай пильно стараються розрізняти між правами і обов'язками, що їм належать, наскільки вони причислені до Церкви, та тими що їм відповідають, оскільки вони є членами людської громадою Нехай стараються одне і друге органічно злучати, пам'ятаючи, що в кожній земській справі керуватися християнською совістю, тому що жодна людська діяльність, навіть у речах дочасних, не може бути вийняти з-під Божої власті.

Участь мирян у потрійному уряді Христа – Священика, Пророка й Володаря – починається з Миропомазання і розвивається в Таїнстві Євхаристії й знаходить у ній свою реалізацію і міцну підтримку. Тому Цей «рід вибраний, царське священство, народ святий, люд придбаний на те, щоб звістувати похвали Того, Хто вас покликав з темряви у дивне своє світло» і становлять вірні, які своєю участю повертають створінню і світу попередню цінність, віддаючи його на правдиве добро людини. Тому вони помагають Христові притягати все, Отцеві, так щоб Бог був у всіх нас Єдиним Царем (пор. Ів. 12,32; 1 Кор. 15, 23). ■

Продовження у наступному числі

■ ПОВІСТЬ

НОЇВ КОВЧЕГ

Галина ГОРДАСЕВИЧ

Продовження. Початок у ч. 1 за січень 2010 року.

* * *

Залишившись наодинці, Інна накинула напопашки своє пальтечко і почала розглядати кімнату, де все було не так, як у них удома. Правда, ліжка у них були теж нікельовані, але без білих, як легкі хмаринки, фіранок і накидок. А отакі килими, як оце над ліжками, Інна взагалі бачила вперше. То були просто цілі картини: ліс, мисливці на конях і з собаками, олені, які втікають від мисливців. Інна довго роздивлялася обидва килими, тоді підійшла до вікна, яке було закрите зеленою заслоною, але поверх неї висіла друга фіранка, довга, до підлоги, з кремового тюлю, із гарними візерунками, як ото бувають на шибках зимою. Інна відгорнула краєчок завіси, вікно виходило в осінній сад. Там не було нічого цікавого, і вона вернулася до ліжка, бо біля ліжок на під-

лозі лежало справжнісіньке хутро. Руденьке, з білими латками, його дуже хотілося погладити рукою, що Інна й зробила. «Який же це звір? – думала вона. – І хто цього звіра вбив? Може, ті хлопці, про яких говорила та маленька матушка? Вона сказала, що їх зараз нема. А де ж вони? І що ми будемо робити, коли вони повернуться? І чого німці хотіли заарештувати татка? Може, тому, що він за самостійну Україну? Якби він не був священиком, він би, напевно, пішов у повстанці. І якби я була хоч трошки старша, я б теж обов'язково пішла у повстанці. Але вони кажуть, я ще замала». Вона глянула на себе в люстро у дверцятах шафи. Цікаво, а що там у тій шафі? Мабуть, щось таке незвичайне, як усе незвичайне в цій кімнаті.

Інна спочатку глянула на двері, – чи ніхто не зазирне – потім на Данилка, – чи спить, – зважилася і обережно прочинила дверцята. У шафі висів одяг, але який, вона такого ніколи не бачила! На двох вішалках – два однакові чоловічі костюми: сорочки і якісь чудернацькі куценькі штани із манжетами, як на рукавах її сукенки. Костюми були невиразного зеленого кольору, як гниле листя, а згори на полиці лежали кислаті коричневі капелюхи. На капелюхах були металеві значки – не то тризуб, не то лілея з трьома пелюстками. Інна потрогала пальцем ті значки, зазирнула в глибину шафи і захоплено ахнула. Бо там, перекинуті через поперечину, висіли два широкі пояси із піхвами, а з них виглядали руків'я ножів. Інна обережно потягла за руків'я, але тут їй здалося, що за дверима чуються кроки. Вона швиденько причинила шафу і стала посеред кімнати, відчувши, як у неї б'ється серце, і все чекала, що хтось увійде в кімнату, і здивується, чого ця дівчинка стоїть посеред кімнати із палаючими щоками і переляканими очима.

Та ніхто не заходив, отож, Інна поступово заспокоїлась. Ага, господиня казала, що десь поруч є кімната з книжками. Тихенько, навшпиньках, аби не збудити Данилка, бо тоді панькайся з ним, вийшла в коридор, куди виходило кілька дверей. То де ж бібліотека? Відчинила ті, що з лівого боку, і відразу побачила – це саме те. У кімнаті стояло кілька шаф із заскленими дверцятами, а крізь скло було видно багато-багато книжок. Інна зайшла до кімнати. Тут був іще великий письмовий стіл, коло нього – велике шкіряне крісло, під стіною такий же шкіряний диван, а над ним – дивина! – справжнісінькі оленячі роги. «Ну і ну, – подумала Інна, – у тій кімнаті килими з полюванням, а тут уже й роги висять. Ніби то справжнє полювання».

Інна трохи повагалася перед цілою шафою книжок та ще й таких дивних: великі, в шкіряних обкладинках, деякі, схоже, дуже древні. Зрештою, зважилась і взяла одну, невелику, в сірій обкладинці. Сіла на дивані, розгорнула і здивувалася. Книжка була начебто російською мовою, і це ще б нічого, бо Інна знала російську мову. Але тут чомусь траплялося українське «і» з крапкою, і якась зовсім невідома літера, схожа на м'який знак, але з перекладинкою, а головне – майже кожне слово чомусь закінчувалося твердим знаком. Для чого отой твердий знак у кінці кожного слова? Адже коли нема м'якого знака, літери і так читаються твердо. А може, коли стоїть твердий знак, то треба особливо твердо вимовляти? Але як?

Розмірковуючи над цим, Інна одночасно розглядала два портрети, які висіли на стіні навпроти. На одному з них був зображений священик із окладистою бородою, а на другому молода, дуже вродлива жінка, із пишною високою зачіскою, а шию її обіймав білий мереживний комірець. Інна подумала; мабуть, це чоловік і жінка, але навряд, адже у нього така борода, а вона така молода і гарна. А може, її видали силоміць за нелюба, бо у неї такі сумні очі і так жалібно складені губи...

Інна вирішила поставити книжку в шафу і пошукати щось цікавіше, але випадково книжка розгорнулася в іншому місці, і Інна побачила, що це п'єса. Знайшла початок і стала читати. Йшлося про те, як братик і сестричка виглядають у вікно і спостерігають, як у будинку навпроти збираються гості довкола ялинки. А братик і сестричка зовсім бідні. «Митиль: Когда я была совсемъ маленькая, я разве ела пирожное... Тильтиль: И я. Пирожное вкуснее, чемъ хлебъ, только его всегда мало даютъ». А потім до дітей приходить фея і посилає їх шукати синього птаха. Інна спочатку спотикалася на отих безконечних твердих знаках, але згодом звикла і вже не звертала на них уваги. І так зачиталася, що коли справді скрипнули двері, то вона навіть

зверненого до неї питання не розчула, так що жінка мусила повторити його голосніше. Тільки тоді Інна скинулася і підняла очі від книжки. І їй стало дуже дивно, бо здалося, що жінка, яка стояла на порозі, щойно зійшла з портрета. Інна швидко перевела очі на портрет, майже певна, що побачить там білу пляму, але красуня все так же печально дивилася з темної рами, а на порозі стояла зовсім інша жінка, справжня, жива, значно старша, не така гарна, ото тільки зачіска була така сама, як і мереживний комірець на темно-бузковій сукні, а ще погляд сумний.

– Ты что здесь делаешь, девочка? – запитала жінка. І хоч Інна добре читала російською мовою; коли ще були «совєти», мала подружку-росіянку, то й говорити могла, але ж це минуло вже більше трьох років – для її віку великий час; та й уся вона така була заглиблена в пригоди Тільтіля і його сестрички Мітіль, що усвідомила тільки одне: ця жінка звертається до неї іноземною мовою.

– Je m'appelle Inna, – відповіла вона французькою, оскільки це була єдина іноземна мова, якої її вчила мама.

– Parle-tu francais? – здивувалася жінка.

Але Інна вже спохватилася, що ця таємнича жінка спочатку звернулася до неї російською, і оскільки говорити російською їй було значно легше, то вже цією мовою пояснила незнайомці, хто вона і звідки тут взялася.

– Мені матушка дозволила тут читати книжки, – сказала вона насамкінець на свій захист.

Жінка вже не говорила нічого, лише подивилася ще мить на Інну і вийшла. Тут Інна згадала про Данилка, побігла в ту кімнату, де він спав, і це було дуже вчасно, бо Данилко саме розплющив очі і здивовано роззирався довкола по незнайомій кімнаті, а губи його кривилися підківкою – от-от заплаче.

– Данилочку, – кинулася до нього Інна, – ти прокинувся? Ти виспався? Ну-у, не треба плакати! Адже я з тобою, і мама вже йде. Ось чуєш?..

Дійсно, почулося багато голосів, бо люди заходили у дім, аж ось у кімнату зайшли тато і мама.

– Мама! – потягнувся до неї Данилко.

– Виспався, синочку? – ласкаво сказала мама. – Ну як, Інночко, він тобі багато клопоту завдав? Ні-ні, синку, підожди, мама холодна з вулиці, нехай вона зігріється, тоді візьме свого сина на руки.

У кімнаті було вже зовсім тепло, мама притулила руки до гарячої груби, і незабаром Данилко був уже на маминих руках.

– Ірчику, треба йти, бо нас чекають за столом, – нагадав отець Володимир.

– Зараз, зараз, – обізвалась матушка, – я ж мушу перевдягнутися. Тільки де що у нас лежить? Спробуй знайти!

Вона розв'язала один клунок, другий, потім відчинила валізу і знайшла усе, що хотіла.

– Ану, чоловіки, відверніться, поки я перевдягаюся, – скомандувала вона. – До речі, от мені якраз горшок трапився – думаю, Данилкові саме час. Тату, допоможи синові зняти штанці!

– Ну, а тепер можете дивитися на мене, – сказала матушка Ірина хвилин через десять. – Як я вам?

Вона крутилася перед люстром, що в дверцятах шафи, намагаючись оглянути себе з усіх боків, висока, тонка, гнучка, в дуже гарній шовковій сукні. Інні ця мамина сукня найбільше подобалася, і вона думала, що коли виросте велика, то обов'язково пошиє собі таку. Найперше, та сукня була якогось незвичайного кольору: трохи рожевого, а трохи бузкового, – «ліля-руж», говорила мама, – в дрібні чорні крапочки і в блискучі смужки. Спідниця була вся в дрібненькі складочки, – «плісе», знову ж таки говорила мама, – причому блискуча смужка йшла поверх кожної складочки, так що вся сукня блищала і переливалася. Матушка Ірина змінила вовняні панчохи на чорні фільдекосові і взула чорні «лодочки». Вона знову попудрилась, підфарбувала губи, її сіро-зелені очі вже дивилися весело і лукаво, а світло-каштанові кучері м'якою хвилею оточували порожевіле обличчя. «Як мені повезло, що я народилася саме в таких батьків, – подумала Інна. – В мене таки найгарніша на світі мама».

– Ти, безумовно, найвродливіша матушка в моєму благочинії, – весело сказав отець Володимир. ■

Продовження у наступному числі

ЗАГАДКА ВІД «А» ДО «Я»

Підготувала Леся ШТИКАЛО

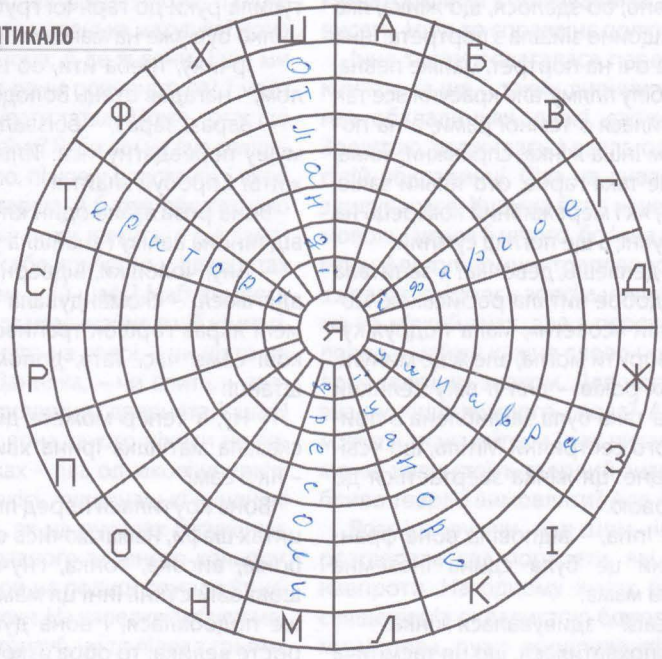

А. Найменший континент на Землі у південній півкулі.
Б. Синонім до слова життєпис.
В. Те, що стало відомим унаслідок досліджень.
Г. Наука, що вивчає поверхню землі, природні умови, населення, економічні ресурси.
Д. Документ, що дає кому-небудь право діяти від імені особи, що видала цей документ.
Ж. Водорості, що ростуть у стоячих водах і мають вигляд зелених ниток.
З. Одне із чудотворних місць на Тернопільщині.
І. Держава у південно-східній Азії.
К. Урочиста церемонія коронування монарха, що вступає на престол.
Л. Мучениця за віру, блаженна сестра-монахиня … Тарасимів.
М. Добре, співчутливе ставлення до кого-небудь.
Н. Сукупність людей, які проживають на земній кулі, в якій-небудь місцевості, країні, області.
О. Найпопулярніший в Україні тип Богородичної ікони.
П. Область (може бути й у монашому чині).
Р. Розучування або пробне виконання пісні, спектаклю, п'єси.
С. Назва духовного закладу.
Т. Частина земної кулі, що належить певній державі або входить до складу якої-небудь частини світу.
Ф. Сукупність наук, що вивчають мову й літературу якогось народу.
Х. Рукоположення, висвячення на диякона, священика, єпископа.
Ш. Частина Сполученого Королівства Великої Британії та Південної Ірландії.

Відповіді на чайнворд «КОЛЯДУЄ Україна – 2010», опублікований у числі за січень 2010 року:

2 1.Вифлеєм. 2.Мороз. 3.Зіронька.
0 1.Раба. 2.Ангел. 3.Любов. 4.Вітер. 5.Радість.
1 1.Дар. 2.Рік. 3.Край.
0 1.Бог. 2.Гуцулятко. 3.Осел. 4.Люд. 5.Дитятко.

МІСІОНАРЧИК

ГОРОБИНЕ РІЗДВО

Валентина ВЗДУЛЬСЬКА

Горобці Чуб, Стрибун та Ловивітер були справжніми друзями. Тому, коли розбишака Цвірінькало прогнав їх із піддашшя, друзі вирішили разом шукати нову домівку. Було це у переддень Різдва.

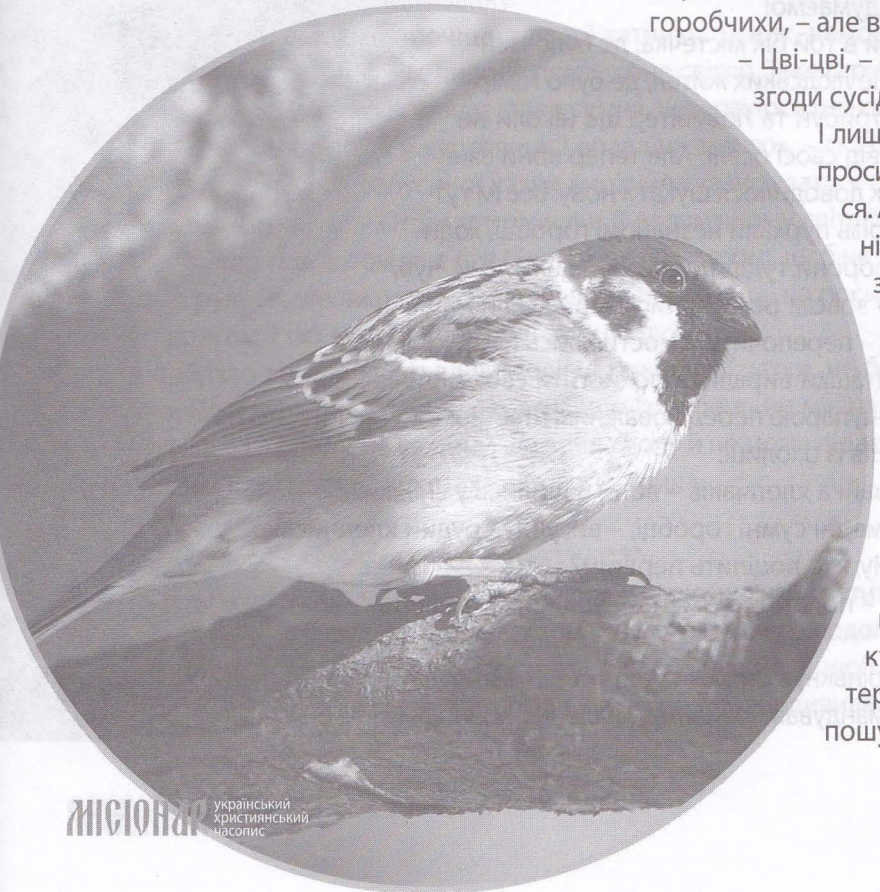

Вся горобина братія співчувала їм:

– Ми цьому Цвірінькалу покажемо! – сварилися батьки-горобці, але прогнати грізного сусіду не наважувалися.

– Як же ви тепер будете? – питали їх поважні горобчихи-бабусі.

– Де стрічатимете Різдво? – дивувалися малі горобенята.

– Пустили б вас до себе, – казали мами-горобчихи, – але в нас і так тісно.

– Цві-цві, – цвірінькали на знак згоди сусіди-горобці.

І лише дідусь Пурхало запросив їх до себе погрітися. Але в старій комірчині було дуже тісно: там заледве вистачало місця самому дідусеві, а вже його хворий хвіст-ветеран – і той мусив стирчати на морозі.

– Спасибі вам, дідусю, але ми маємо знайти собі нову оселю, – подякував за всіх Ловивітер, і друзі полетіли на пошуки домівки.

Для початку молоді горобці облетіли сусідні хати. Але в дядька Панаса під дахом вже мешкала велика родина синиць, у баби Марини всі підступи до хати стерегла велика ряба кішка, а на горищі в Хоренків розвелося видимо-невидимо мишенят.

Сумні друзі посідали на гілку черешні. Кожен з них думав про те, де їм доведеться зимувати.

– Щось мені в животі бурчить, – пожалівся Чуб і смикнув себе за пір'їну.

– Нумо, подзьобаймо трохи хліба, – запропонував життєрадісний Стрибун.

– Гайда до годівнички! – підхопив прудкий Ловивітер.

Друзі гайнули за паркан подивитися, чи людські діти насипали їм крихт. Яка ж то смакота – ласувати ще теплим духмяним хлібом зимової пообідньої пори! Але й тут горобцям не пощастило: і маленькі, й дорослі господарі так закрутилися, готуючись до Різдва, що зовсім забули натрусити пташечкам хліба. Наші горобці лишились і без оселі, і без обіду.

– Що ж робити? – зітхнув Чуб і скубнув себе за крило.

– Не переймайся! – відповіли йому Стрибун та Ловивітер. – Щось придумаємо!

Тоді друзі полетіли в той бік містечка, де було менше дерев, зате більше людських жител, де було гамірно та шумно. Чуб, Стрибун та Ловивітер ще ніколи не залітали так далеко від своєї оселі. Але тепер вони вже не мали домівки, тож доводилося шукати нову. Все їм тут було вдивовижу. Скрізь пурхали незнайомі горобці, ходили поважні люди та ворони, гуділи машини, їздили вози. Чуб, Стрибун і Ловивітер зовсім розгубилися й посідали на великий крислатий горіх – перепочити. Вмостившись на зручній гілці розлогого дерева, пташки вирішили почистити своє пір'ячко. Ніхто не хотів видатися нечупарою перед поважним птаством, хоч те і згорда поглядало на прибульців із околиці.

Вулицею бігла зграйка хлопчаків – вони бавились у сніжки.

– Дивіться, які кумедні сумні горобці, – вигукнув рудий хлопчисько, що біг попереду. – Ну, хто поцілить першим?

– Один! Два! Три! – полетіли сніжки в Чуба, Стрибуна і Ловивітра.

«Лишенько!» – цвірінькнув Стрибун. «Рятуйте!» – запищав Чуб. «Тікаймо!» – скомандував Ловивітер, і маленькі крильця

горобчиків затріпотіли у небі. Позаду лунав голосний регіт людських дітей.

Ледь живі після втечі, пташки зупинились аж біля якогось хутора. Вони так і не знайшли собі нової оселі, а вже починало сутеніти, пустився сніг.

Тут стояли бідні старі хатки, а за ними простиралися ліс і поле. Втомлені, голодні, налякані горобці посідали на кущ бузку, що ріс під вікном старої хижки, вікна та двері якої були забиті навхрест дошками. Напевне, тут уже давно ніхто не мешкав – ні люди, ні тварини.

Незабаром снігопад переріс у завірюху, тож у Чуба, Стрибуна й Ловивітра зовсім змерзли лапки та дзьобики. Друзі нашорошили пір'ячко, притулилися один до одного поближче і так мовчки тремтіли від холоду.

Минула якась година.

Стрибун прокинувся, розплющив оченята-намистинки і струсив з голови шапку снігу. На мить завмер, а тоді взявся будити друзів:

– Прокидайтеся! Хутчіше!

– Що таке? – цвірінькнув спросоння Ловивітер й обтрусив пір'ячко.

– Що трапилося? – налякано зойкнув Чуб і вистромив з-під крила посинілий дзьобик.

– Погляньте! – стиха промовив горобчик і крилом вказав на стару, похилену мазанку.

Хтось прочинив двері хатинки. Із них, немов зі скрині, наповненої зірками, лилося тихе срібне світло. Таке гарне, що не можна було відвести погляду, і таке сумне, що хотілося плакати. «То небесна зоря заблукала у хуртовину і впала на землю», – сказав собі Чуб. «То жар-птиця з бабусиної казки вирішила зазимувати у цій хатині, – подумав Стрибун. – От би погрітися в її полум'яному світлі!» А сміливий Ловивітер тим часом уже був біля хатки. Обережно, щоб не зачепити великої бурульки, він визирнув із піддашшя, звісившись на посинілих лапках догори дригом. І тієї миті Ловивітрові забило дух...

Той, хто лежав на холодній долівці покинутої хатки, не був ні зіркою, ні жар-птицею. Ця істота була така прекрасна, що горобець не міг на неї дивитися. Істота була схожа на людину, на людину, що впала долу й не може підвестися. Але було у цій прекрасній істоті щось і від птаха – могутні крила.

***

Ловивітер так задивився на чарівне видиво, що не помітив, як замість даху ухопився за бурульку, і з цвіркотом ледь не звалився додолу. Останньої миті він розпрямив крила і потік вітру легко підхопив його, щоб нести далі. Але тієї ж миті дивовижна крилата істота підвела голову і подивилася просто на нього.

– Та це ж Ангел! – подумав Ловивітер.

– Так, – почулось у відповідь, хоча срібну тишу ніби й не порушив жоден звук. – Я Різдвяний Ангел!

– Але ж ти, здається, поранений, – цвірінькнув птах. Його погляд був прикутий до срібних крил, що безпорадно простерлися долу й не рухалися. Разом із ним на пораненого Ангела дивились іще дві пари наляканих очей – горобці Чуб і Стрибун залишили бузковий кущ і підлетіли до друга.

– У мене зламані крила, – ледь прошелестів Ангел.

– Як це сталося? – запитали горобці.

– Це зробила пітьма, яка огортає місто. Тут більше нікому не потрібне Різдво.

І Різдвяний Ангел розповів горобцям свою історію.

На світанку, тільки-но зажевріло крайнебо, Ангел вирушив у довгу подорож із небес, аби нагадати людям радісну новину – от-от для світу народиться Спаситель. Коли Різдвяний Ангел дістався містечка, тут кипіла робота – всі готувалися до свята. «Як добре! – подумав він. – Люди готуються зустріти народження Царя». І Різдвяний Ангел замислився: кому ж першому повідомити радісну звістку.

«Ось господарі – натомилися за цілий день, ідуть додому зустріти Святвечір. Нехай першими дізнаються про народження Спасителя!» – вирішив Різдвяний Ангел. Але господарі в той час думали про щедрий стіл і м'яку перину. Їх не зацікавила Ангелова новина.

«Ось господині – вони печуть, варять, прибирають, готуючись до свята. Повідомлю-но їм про народження Царя. Вони напевне зрадіють!» – сказав тоді Різдвяний Ангел. Але господині не почули голосу Ангела. Вони все пекли, варили й прибирали, аж поки разом із родинами не посідали за святковий стіл.

«Ось діточки тішаться прикрашеною ялинкою. Напевне, вже не можуть дочекатися Різдва», – подумав Ангел. «Христос народився!» – прошепотів він кожному на вушко. Але діти насправді просто чекали на подарунки, тому забули відповісти Ангелові звичне: «Славімо Його!»

«Невже в цьому місті не лишилося нікого, хто зрадів би народженню Спасителя? – зажурився Різдвяний Ангел. – Може, тварини зрадіють моїй новині, адже й вони схиляли голови перед маленьким Ісусом у яслах».

Ангел побачив пташок, що обсіли годівничку. Він хотів наблизитися до них, аби повідомити і їм радісну звістку. Але нерозумна зграя подумала, що це чужий птах, який прийшов відібрати у них їжу, і прогнала Різдвяного Ангела геть.

Тоді Ангел злетів високо в небо й гірко заплакав. Тієї миті над містом знялася хуртовина. Темні хмари заховали всі зорі й світ огорнула пітьма. Не сніжинки, а скалки льоду сікли все довкола, замітаючи сліди і крижаним холодом пробираючись у всі шпаринки. Різдвяний Ангел відчув, як слабнуть його крила, як завірюха підхопила

його і понесла у сніговій завії далеко в ніч. Срібні крила зробили останній помах, і знесилений Ангел, мов пір'їна, закружляв і впав на землю.

– Мене збудило горобине цвіріньканння, – сумно посміхнувся до пташок Різдвяний Ангел. – Але це ненадовго... Скоро я згасну, як вогник.

По цих словах горобці немов отямилися, зачудовані Ангеловою розповіддю, й побачили, що чарівного сяйва справді поменшало. Тепер замість яскравого світла у хатинці панував напівморок, а по закутках уже й зовсім залягла темрява, і тільки срібні крила Ангела ще виблискували останніми спалахами надії.

– Не вмирай! – вигукнув Чуб. – Нехай у нас немає хатинки, і ми не можемо приготуватися до свята, але наші серця радіють народженню Спасителя!

– Як і тебе, нас гнали цілий день, – зацвірінькав Стрибун. – Та все одно ми найщасливіші горобці на світі, бо побачили справжнього Різдвяного Ангела й почули від нього радісну новину про прихід у світ Царя! Будь ласка, не згасай!

– Якщо це зможе тобі допомогти, ми віддамо тобі наші крила, – промовив Ловивітер. – Звісно, це неабищо – горобині крила, але якщо ти зможеш летіти далі й повідомляти радісну новину, то обов'язково знайдеш іще когось у цьому місті, хто зрадіє народженню Спасителя так само, як нині радіємо ми.

– Візьми їх, будь ласка! – попросили горобці, підвівши до нього свої криленята.

Ангел всміхнувся, простяг руку і прийняв горобиний дар. Три маленькі горобчики помістилися на його ангельській долоні. Тієї миті темряву ночі прорізало сліпуче сяйво та все довкола залив нечутий досі небесний спів. Пташкам засліпило очі, а пір'ячко на їх безкрилих тільцях поставало дибки – такий осяйний і величний був цей Різдвяний Ангел. У тому чарівному сяйві посланець Небес підвівся та розгорнув свої нові крила, які були ще прекрасніші, ніж колишні.

– Дякую! – велично пролунав його неземний голос.

Враз завірюха стихла, і крізь проріху у хмарах серед нічного неба небувалим світлом засяяла Святвечірня Зоря. Матусі покидали свої каструлі й ополоники, татусі повскакували з-за столу, дітлахи відклали подарунки, попрокидалися тварини. Люди повибігали на ґанки, повиходили на балкони. І навіть горобці повистромляли свої голівки з піддашшя. Був тут і дідусь Пурхало, і сусіди-горобці, й навіть розбишака Цвірінькало вистромив сердитого дзьоба з украденого гніздечка. Все живе з подивом дивилось у нічне небо.

– Христос народився! – промовив до них з небес Різдвяний Ангел. «Славімо його!» – відповів кожен у своєму серці.

Але Чубові, Стрибуну й Ловивітру вже не довелося побачити ту Різдвяну Зорю, що її засвітив Ангел. Вірні друзі нарешті знайшли собі нову домівку – чарівний сад, у якому ніколи не буває холодно й у якому в них виросли нові крила, такі ж срібно-осяйні та прекрасні, як у Різдвяного Ангела. ■

ЗАГАДКА «9 ЛІТЕР»

Правильно відповівши на всі запитання, у виділених горизонтально клітинках ви прочитаєте назву великого християнського свята

Підготувала Марта БОГДАНИЧ

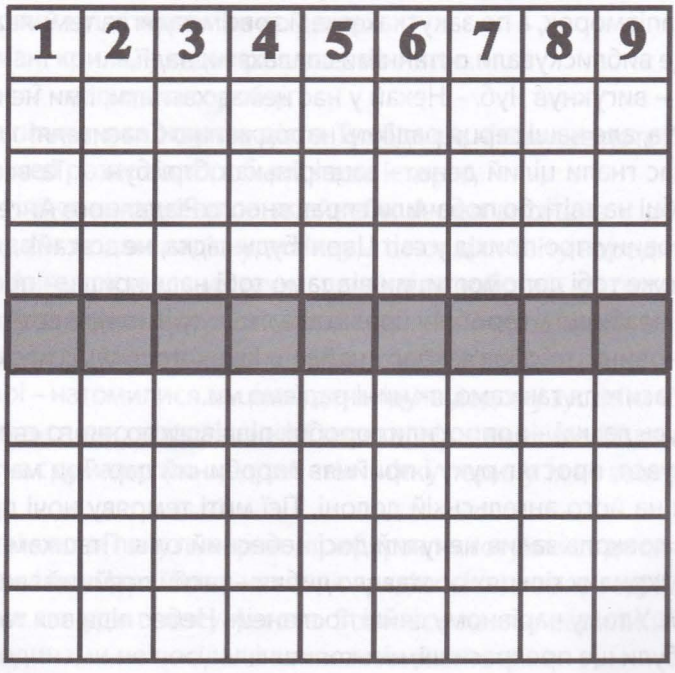

1. Одне з головних добрих діл.
2. Український композитор, автор обробок українських народних пісень «Щедрик», «Дударик», «Женчичок-бренчичок».
3. Село, де народився кардинал Йосиф Сліпий (зараз відкрито музей).
4. Той, хто вказує дорогу в незнайомій місцевості.
5. Наймення св. Івана, царгородського єпископа, про якого казали, що має «золоті уста».
6. Досконале вміння в якійсь справі, галузі; майстерність.
7. Тон, манера або відтінок вимови.
8. Чеснота, протилежна до головного гріха (лінивства).
9. Держава у північній Європі над Балтійським морем.

Відповіді на кросворд «КОЛЯДА», опублікований у числі за січень 2010 року:
По горизонталі: 2.Син. 5.Чоловік. 8.Світ. 9.Небо. 10.Іван. 11.Кутя. 12.Дитятко.
По вертикалі: 1.Миро. 3.Бог. 4.Рік. 6.Німеччина. 7.Серденько.

НОВІ ВИДАННЯ ВИДАВНИЦТВА «МІСІОНЕР»

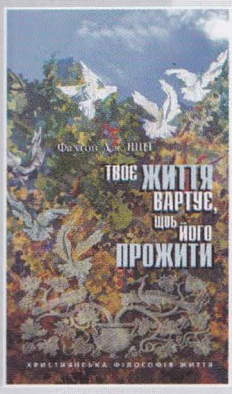

«ТВОЄ ЖИТТЯ ВАРТУЄ, ЩОБ ЙОГО ПРОЖИТИ»

довгоочікувана популярна духовна енциклопедія, що вперше видана в Україні, – бестселер Фалтона Дж. Шіна у прекрасному перекладі з англійської Наталії Помірко.

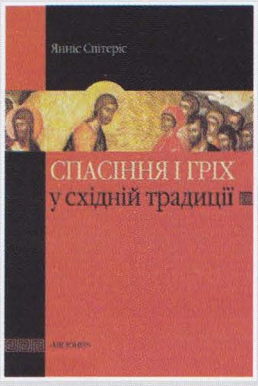

«СПАСІННЯ І ГРІХ У СХІДНІЙ ТРАДИЦІЇ»

«…Бог нас не примушує до спасіння, але запрошує нашу свободу приєднатися до нього. Тому стосунки з Богом ґрунтуються не на примусі, але на свободі, на любові, на взаємному даруванні. У цьому сенсі свобода становить царську гідність людини».

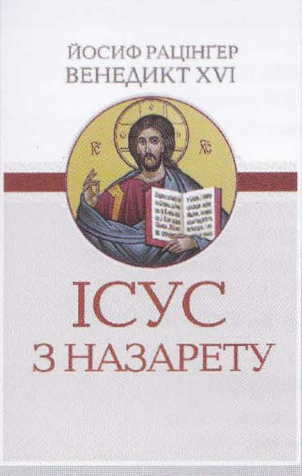

Найпопулярніша новинка – **«ІСУС З НАЗАРЕТУ»** – книга, що видана у 54 країнах світу, тепер доступна в Україні й визнана «Найкращою книгою Форуму видавців 2009 року»!

«До цієї книги про Ісуса внутрішньо я йшов давно» – Йосиф Рацінгер, Папа Венедикт XVI

Хто такий Ісус із Назарету, що ми можемо про Нього знати? Просто людина чи Син Божий? Хто Він насправді – відповіді знайдете в цьому виданні.

З ПИТАНЬ ПРИДБАННЯ ЛІТЕРАТУРИ
звертатися за адресою:
вул. Б. Хмельницького, 40
м. Львів, 79019,
тел.: 0952602157, (032) 272-90-80
shop@missioner.com.ua
http: www.missioner.com.ua

ВЕРБНА НЕДІЛЯ

СВЯТА ЗЕМЛЯ

24.03 – 31.03.2010 р. Б

1 день 24.03.2010
Виїзд автобусом єврокласу зі Львова до Києва. Прибуття до Ізраїлю, переїзд в Тверію, вечеря та відпочинок.

2 день 25.03.2010
Подорож до Назарета і Кани Галилейської, відвідини церкви Благовіщення і джерела Пречистої Діви Марії. Проїзд уздовж гори Преображення Господнього, повернення в готель.

3 день 26.03.2010
Подорож по Галилеї вздовж побережжя Середземного моря із заїздом в Кесарію, відвідини старовинної Хайфи і садів Бахайського храму. Приїзд до західного побережжя Тіверіадського озера. Відвідини церкви «Помноження хлібів і риб». Сходження на гору Блаженств, де Ісус проголосив Нагірну проповідь. Візит до Капернауму, де Ісус проживав протягом кількох років і вибрав своїх перших учнів. Купіль у Йордані, на місці хрещення Ісуса Христа.

4 день 27.03.2010
Екскурсія по Єрусалиму: Гора Сіон, світлиця Тайної Вечері, Гетсиманський Сад, храм Бичування Христа, хода по Хресній дорозі до Храму Гробу Господнього.

5 день 28.03.2010
Служба Божа у храмі Гробу Господнього. Відвідини оглядового майданчика на Оливній горі, з якої відкривається панорама на Святе місто. Відвідини Стіни Плачу

6 день 29.03.2010
Екскурсія по Вифлеєму і Ейн-Каріму. Церква Різдва Христового.

7 день 30.03.2010
Поїздка на Мертве море через Юдейську пустелю із заїздом в монастир преподобного Герасима. Купання в Мертвому морі.

8 день 31.03.2010
Екскурсія по Тель-Авіву, вільний час, повернення до України.

ВАРТІСТЬ ПАЛОМНИЦТВА:
1300 доларів США.
Здача документів до 2 березня 2010 р.Б.

Додаткову інформацію
можна отримати за телефоном:
(050) 43-66-303
або за адресою:
вул. Б. Хмельницького, 36,
редакція часопису «МІСІОНАР»

У ВАРТІСТЬ ТУРУ ВХОДИТЬ:

проїзд Львів – Київ-Бориспіль – Львів;
авіа переліт Київ – Тель-Авів – Київ;
проживання в готелях 4* із сніданками та вечерями;
всі переїзди, екскурсії та вхідні квитки згідно програми;
дипломований російськомовний гід та супроводжуючий;
віза; прикордонні збори; медичне страхування.

НЕОБХІДНІ ДОКУМЕНТИ:

Дійсний закордонний паспорт
Дві кольорові фотокартки розміром 3,5-4,5 см
Копія всіх сторінок внутрішнього паспорту, в яких є записи
Копія свідоцтва про народження
Для одружених: копія свідоцтва про шлюб